

This handbook was created by:

Euclid Network (United Kingdom)

CCC Creative Centre (Ukraine)

GURT Resource Centre (Ukraine)

*CReDO Resource Centre of Moldovan Nongovernmental
Organizations for Human Rights(Moldova)*

*CONTACT Centre for National Assistance and Information of
NGOs (Moldova)*

World Window (Transdnistria)

1st edition, Copyright 2011

Table of Contents

Strengthening Civil Society Across Borders to Develop Democracy:	1
Introduction	2
Moldovan Case Studies	18
Ukrainian case studies	36

3мiст

Посилення громадянського суспільства через кордони для розвитку демократії:	61
Вступ	62
Дослідження практик Молдова	80
Дослідження практик Україна	100

Strengthening Civil Society Across Borders to Develop Democracy:

PRACTICAL GUIDE

 This handbook is an illustration of a project undertaken in Ukraine and Moldova offering insights into the tools used to strengthen the civil society, especially in cooperation with the government. This handbook serves three different purposes:

- 1. It will lay out best practises for government and civil society relations to develop mutually beneficial relationships*
- 2. It will present different mechanisms used that can be replicated in different contexts*
- 3. It will show possible methods that can be scaled up and implemented in different scenarios to strengthen the relationship between civil society organisations and governmental actors*

For this reason, the handbook will be less theoretical and more based on practical experiences gained from a specific project “Strengthening Civil Society Across Borders to Develop Democracy” funded by the United Nations Fund for Democracy, with a focus on Moldova and Ukraine.

To understand the methods and means this handbook will first of all outline the project including the tools used to strengthen civil society-government relations and will then present a set of recommendations developed at the final conference. The handbook will conclude with a set of case studies of successful relationships between civil society organisations and government, stating the problems they had in the beginning, how they overcame those challenges to strengthen cooperation.

— Introduction

Since the break down of the Soviet Union, civil society has been growing in Moldova and Ukraine. Both have experienced an influx in civil society organisations (CSOs) in the last couple of years, however, different political developments in each country lead to a varying level of integration of CSOs. After the July 2009 elections in Moldova, a pro-European government established strong institutional ties between the government and civil society through an enabling environment such as national councils for participation (Asipovich, 2010). Established in 2010, the national councils for participation gather civil society, business and government representatives formally influencing decision making. However, the civil society activities are very centralised and focussed on Chisinau, the capital of Moldova.

In Ukraine, a framework for civic councils exists, especially at regional (oblast) level. However, national and regional governments do not actively encourage civil society cooperation (Mincheva & Vinnikov, 2009). It was identified that a stronger cooperation would help to understand the needs from both sides which could lead to mutually beneficial relations, rather than misunderstandings that could result in confrontation.

The project was designed specifically for this purpose: Use existing structures and equip civil society organisations with the means to better influence the government and build up stronger relations that lead to mutually beneficial cooperation.

this project, “**Strengthening Civil Society Across Borders To Develop Democracy**”, focussed on the whole of Moldova (including Transnistria and Gagauzia), and four oblasts of Ukraine (Poltavska, Sumaska, Luhanska and Khersonska). It is to strengthen the dialogue between civil society and the regional and national government and enhance mutually beneficial cooperation between the two actors. Having used innovative methods and means for strengthening the relationship, the project was a great success. It lead to the creation of greater civil society participation in Ukraine, especially at local level and to an enhanced advocacy capacity of organisations. In Moldova, the project enabled participants from outside the capital to participate in dialogue with government and established stronger relations with CSOs at local and regional level, especially in the autonomous region of Transnistria.

🕒 — Who was involved?

The project itself was implemented by six partners, led by Euclid Network (UK) which is an exciting venture of third sector leaders that aims to promote leadership and innovation through peer-learning and cross-border partnership across Europe.

On the Ukrainian side the implementing partners were the ‘CCC Creative Centre’ and ‘GURT Resource Centre’. The CCC Creative Centre is a non-governmental organization that aims to enhance the development of civic initiatives aimed at strengthening the role of civil society in Ukraine. GURT is a national centre of public information and expertise that contributes to social transformations in Ukraine, using and developing the potential of civil society.

Partners from Moldova were ‘CReDO’, ‘Contact Center’ and ‘World Window’. The Resource Centre of Moldovan Nongovernmental Organizations for Human Rights (CReDO) is a non-governmental organization that promotes democratic changes and contributes towards Moldova’s European accomplishment. The Contact Centre for National Assistance and Information of NGOs is a non-profit independent non-governmental organisation that contributes to the development of the civil society in the Republic of Moldova. World Window contributes to the development of youth and students, action groups, NGOs and community leaders, informing them and advising on legal and civic matters as well as how to implement social initiatives.

Every national partner was responsible for the implementation and coordination of activities, which were outlined in the project.

🕒 — Objectives/goals

The key objectives of the project were:

- To increase the capacity of CSOs to network and advocate government effectively
- To improve the functioning of existing mechanisms for interaction between the state and civil society

In both Ukraine and Moldova, the actions were directed towards civil society leaders and practitioners, as well as local, regional and national government officials involved in working with civil society. The actions were aimed at establishing an efficient platform for communication, collaboration and transfer of knowledge between representatives of central government and civil society.

The objectives lead to three outcomes that were envisaged by the project:

1. CSO practitioners are more able to advocate government in an effective and pro-active manner
2. CSOs and their staff are able to develop their own networks to engage in collaborative action
3. The formal mechanisms for government-civil society relations work effectively and transparently

🕒 — Methods and tools

To understand how the project functioned in detail, this section will set out the tools that were used, which have potential to be replicated and scaled up by other organisations. The project was structured in three categories of action:

1 Ongoing activities

As suggested by the name, these activities were continuous throughout the project and have gained in institutional momentum, which enables the participants to further deepen their relationships. These ongoing activities were:

- Project steering groups:

The project steering groups set and redefined the goals and directions of the project implementation defined the project strategy. They led the ongoing national and international activities of the project which

involved national and international roundtables, master classes and study visits to Brussels and London. The ideas for implementation stem largely from the project steering groups at national and international level.

• Roundtables:

The roundtables acted as framework for cooperation between civil society representatives and government officials. Whilst the steering group discussed and developed project

strategies and details, the roundtables gathered the relevant figures from local and national governments to develop joint solutions for problems previously identified.

2

One-off
activities

The one-off activities were important steps and acted as learning and knowledge sharing mechanisms that improved the participants' understanding of advocacy and showed different types of successful cooperation in different countries.

• Masterclasses:

The masterclasses were designed to train civil society practitioners on how to advocate and network more efficiently. These included interactive workshops with civil society representatives, experienced in the field. To reach an even wider audience and enable civil society

to be more effective throughout the regions, some of the masterclasses were streamed live on the internet and recorded. This enabled a greater impact of the masterclasses. The training with international guest speakers was broadcast live through PublicTV.md.

• Study visit:

The study visit was an opportunity for some CSO and government officials from both Moldova and Ukraine to go to Brussels and London. It was designed to educate about government and CS relations in different countries and to share ideas and experiences. The study visit has been highly appreciated by the participants and

they have spread their newly gained experiences with their fellow peers. The study trip offered the opportunity for peer learning and strengthening the capacity of representatives of government and non-government sectors in order to implement the principles of good governance and democratization of our society.

• Final International Conference:

A final conference was organised on 8-9 July 2011 in Kyiv, gathering stakeholders to discuss the achievements of the project and to identify the gaps that remain to be filled. Participants from both Moldova and Ukraine were able to share their experiences with their peers, network and discover new, innovative ideas of how problems were solved in different countries or regions. The knowledge gained can be used to implement similar approaches in their local

context to facilitate the relationship between CS and government. At the end of an interactive conference the participants from both government and civil society came up with two sets of recommendations. One set of recommendations referring to the improvements that can be made by the government, the other to what can be done by civil society to be less confrontational and more cooperative with the government to achieve greater impact and mutual benefits.

3
Supplementary
activities

To ensure the smooth running of the project and a long lasting impact, some supplementary activities were conducted.

• Web portal:

The web portal was used to disseminate relevant informational about the project, the events and related initiatives. It also functioned as a resource centre for organisations interested in gaining a more indepth background on the issue.

• Handbook:

The handbook functions as a tool to understand the methods used in this project and points out successful stories. This not only facilitates the replication of such actions, but also provides inspiration to other stakeholders interested in strengthening their cooperation with the other bodies.

• Evaluation:

Through evaluation forms the impact of the implemented methods can be measured over the long term. It also helps to improve organisation

of events for the implementing organisations in the future, as for example evaluation forms of conferences.

🕒 — Impact evaluation

In order to evaluate the impact of the project, qualitative baselines were developed during the first Project Steering Group meetings. They were re-examined at the final Project Steering Group meetings to attain a longitudinal comparison.

The testimonies are being collected from feedback from government officials which reveal the positive benefits experienced by both parties. It functions as a direct and indirect impact measurement and also serves as a means to display best practices.

A questionnaire was administered to all participants at the start of the master-classes to assess the level of knowledge and understanding of networking and advocacy. These results were baselined in a quantitative and qualitative manner.

Recommendations for governments:

- Improve the professionalism of civil servants
- Establish procedures for social order
- Implement monitoring and evaluation system of social order
- Perform system information and educational activities of the Ukrainian society
- Initiate a cross-sector partnership to jointly solve social problems
- Develop a strategy for cooperation and plan consultations with the public
- Consider public opinion through the introduction and use of mechanisms of local democracy
- Implement ISO standards and principles of good governance
- Demonstrate transparency of government and its availability

🕒 — Recommendations

During the final conference the participants did not only share their experiences but also came up with recommendations for both government and civil society with means on how to deepen and strengthen their relationship. These were uploaded online and are available for comments by participants to further elaborate on the recommendations agreed upon. By making them public, they can be discussed further and also used as a reference point in future projects. The recommendations at the end of this project were the following:

Recommendations to civil society organizations:

- Unite to solve common problems in the platform, the coalition, projects
- Present the authorities with clearly formulated problems and their specific solution
- Understand the power structure and decision-making mechanisms and cooperate with decision-makers
- Demonstrate openness and transparency, and be understood by the public through the publication of annual reports, press conferences, publications in mass media and the use of online resources
- Continue to develop skills and competencies and really evaluate your level
- Develop and implement mechanisms for participation of CSOs in the legislative process, in decision-making and cooperate with the authorities (joint development strategies, projects)
- Promote best practices of cooperation for civil society and government
- Monitor and evaluate cooperation of civil society and government
- Create innovative structures and models of cooperation between authorities and communities

— Outcomes

The recommendations were one part of the outcomes but the lasting outputs are much stronger!

Despite political challenges, the project has broadly succeeded in directly achieving its objectives to stimulate further action and discussion around the most effective means for government and civil society to interact.

When measuring the outcomes to the intended outcomes, a clear match in all three areas can be recorded.

1.

Improved advocacy skills of NGOS

Ukraine:

- One of new Sumy civic council's first successes has been that youth CSOs in Sumy city advocated the local authority on how to allocate the budget for the city's youth programme. Our project was largely responsible for this because the key people from these civic councils were participants in our masterclasses, some of them were on the steering group, and one came on the study visit.
- Members of the local project steering group in Poltava focused on the implementing mechanism of social ordering within Poltava city. The project steering group members persuaded local authorities that social ordering mechanisms ensure the effective interaction between local authority and third sector. As a result a pilot programme was initiated to establish rehabilitation centres for homeless people and former prisoners.
- Significant progress was made in Svatove district (Luhansk) where the local civic council increased its activities including advocacy concerning regulation of local business and promoting new mechanisms of involving funding for local development.
- In Luhansk oblast local CSOs advocated on housing policy (including the monitoring of taxes)

and the processes of apartment block privatization (including consultation support of local governments).

- In Kherson, two public expert reviews of local policy have been provided (review of gender (2010) and children rights protection

policies (2011)), and the CSOs' recommendations are currently being considered by local government. Also in Kherson, in 2011, public recommendations on local housing tax policy were advocated.

Moldova:

- During the discussions with representatives of the Parliament, and a presentation of the Functioning Analysis Report, there have been major improvements: CSO representatives are now invited to make lobby actions for parliamentarians and are involved in the decision-making process.
- The Parliament's website, www.parlament.md, has improved over 2011 as a direct result of civil society's advocacy.
- Government created www.particip.gov.md which reflects CSOs' participation in the decision making process.

2.

Creating Networks to engage in collaborative action

Ukraine:

- CSOs involved in the project became members of the Partnership of Civil Society Institutes to Support Civic Councils and the Coalition to Defend the Ownership Rights; two all-Ukrainian CSO networks.
- In Luhansk oblast the Network of Local Civic Councils and CSOs was formed to share innovative advocacy practices among remote areas.
- In Kherson city the Network of Local CSOs defended the green zones of the town in 2010, and prevented them from being cut down.

- The Sumy-based youth organization “Sumy Student Brotherhood” created the coalition of youth CSOs within Sumy oblast. This coalition rejected the results of a grant mechanism for youth CSOs in Sumy oblast that was organized by local authority. Coalition representatives had several serious questions for local administration regarding the contest procedures. After several critical articles on the contest were published online, the representatives of Sumy oblast authority agreed to discuss the disagreements with the coalition of youth CSOs. The outcome was

the cancellation of the contest results and within 10 days, an announcement to start a new contest for youth CSOs in Sumy region appeared in the mass-media. This new contest on financing the activities of youth CSOs in Sumy region was held in a much more transparent and accountable manner. Notably, the representatives of the coalition of youth CSOs of Sumy region participated in the master class on Advocacy that was held in Kyiv in May 2010 due to the project “Strengthening Civil Society Across Borders to Develop Democracy”.

Moldova:

The creation of the coalition on Non-discrimination which focused on mainstreaming non-discrimination and created four working groups:

- 1) media experts to conceive the media strategy (use media experts throughout initiatives to convene shortly to talk with major broadcasters),
- 2) make up interdisciplinary team of economists-social-health experts to develop other types of arguments,

- 3) lobby group (to work with politicians),
- 4) legal experts group (to be consolidated).

This coalition elaborated the strategy and action plan to promote and adopt the non-discrimination policies in March 2011. An effective division of labour was agreed upon amongst more than 20 participating actors and the process of the implementation commenced. There was a high level of active participation in all of the debates held, including the first one at the Parliament's Human Rights Commission.

- There was active involvement of CSOs in the discussion on, and adoption of, the Human Rights Action Plan. Over 50 amendments were proposed to the Human Rights Action Plan and CSOs increased public information on this topic by appearing on a number of public TV discussion shows.

3. Formal mechanisms for government-civil society relations work effectively and transparently

Ukraine:

The major change came on 3 November 2010 when the new law on civic councils was adopted following consultation with CSOs held in Kyiv. Civic councils are official bodies of CSOs which advise the Ukrainian government at various levels and on various topics, although until this recent legislative change they were not functioning effectively. This project funded participants from the project oblasts to attend who were the only participants from outside the capital. They persuaded the authorities that the new regulation should give that civic councils the

right to provide public expert review of local policy.

This new law required all existing public councils (totalling 570) to reform by the end of February 2011. The general consensus is that the new law represents a huge improvement and membership of the civic councils is now voted for by CSOs, whilst before they were merely appointed by government officials.

The project steering group and roundtable in Poltava oblast were instrumental in reforming the Poltava city civic council, which has

a strong mandate, large membership and a new website to increase transparency and accountability of the body (<http://www.rada-poltava.gov.ua/rule/vykonkom/advisory/collegium/>).

The project steering group and roundtable in Sumy oblast created the

first civic council in Sumy city, which is being run using a more flexible, more functional approach than most other civic councils. If successful in the medium term, this could serve as a model for other civic councils..

Moldova:

The context for civil society and government engagement took a dramatic turn for the better in the period between the application for this project being submitted (December 2008) and the project starting (September 2009), with the transition from an authoritarian Communist regime to a pro-European democratically-mandated coalition. This was a huge boost to the project's aims, however it also created challenges in implementing planned project activities which were designed for a more challenging context, and had to be revised. The Moldovan partners have confirmed that, as a result of the project, the degree of CSOs participation into the relevant decision-making process has

increased substantially, along with the participation with the commentaries and proper amendments. CSOs' have also played an important role in promoting the adoption of the Manual on Public Participation for the public authorities that explained various practical aspects of involving of CSOs.

In 2010, the National Participation Council was created to assist the Cabinet with drafting laws and policy discussions. This facility has proved that relevant CSOs have participated in a number of draft laws and draft policies, including the Human Rights Action Plan, Non-discrimination and Prevention Law, and the discussion of Moldova's submissions to various international specialized UN agencies.

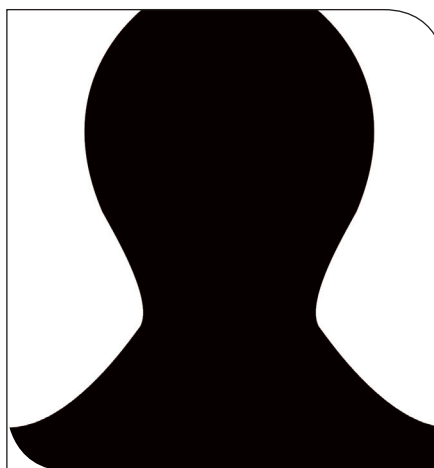
Case Studies / Moldova

- Alliance of Access to Information and Training Community Centres

Victor KOROLI
Executive Director

- Bolohan village (Orhei District), Republic of Moldova

Lilian COTRUTA
Mayor

? What does your organisation/office do?

AITCCM Alliance-Moldova is a non-profit organization, bringing together 47 community centres for access to information and training to set up a network for the benefit of large public. Focus sectors: access to information; sustainable development of communities via information technologies; contribution to the development of information society.

Providing quality public services in the sector of local public administration is among our assignments.

Our main goal is to direct our services towards the needs of civilians, laying the emphasis on the local authorities' responsible management and on the continuous improvement of these public services.

? What was the issue?

The public service in Moldova has been reinforced based on a

Over the last decade, the operational framework of the local public

bureaucratic logic, which rendered the act of local government extremely politicized and dependent on the central authorities.

The transparency of the local government leaves much to be desired. Over 400 people from the community migrated temporarily, looking for jobs abroad as they had been poorly involved in the community's life.

administration in Moldova has gone through significant changes. The local administration mainly focused on the achievement of tasks, although it should have focused on the fulfilment of goals.

? **How did your partnership develop?**

Although our partnership has been launched not so long ago, it is developing at full speed. We have created the community's blog: <http://bolohan.wordpress.com/> and agreed with the local public administration to jointly develop it. We want to mobilize the energy of the public administration and civilians in order to carry through the change.

The initiative of the associative sector is beneficial for our community. It is aimed at lessening the rigidity of the local public administration, promoting and developing the culture that is peculiar to it, and at ensuring the elaboration of sustainable strategies for the community.

? **What were the results?**

This way we will make sure that locals are better informed, a better communication mechanism is implemented and that the residents of the community, including those who are abroad, are involved in the elaboration of development strategies and policies. Thus, this community will become open, transparent and European, and will provide

The creation and development of the platform <http://bolohan.wordpress.com/> is one of the first steps towards the decentralization and reinforcement of the act of local government.

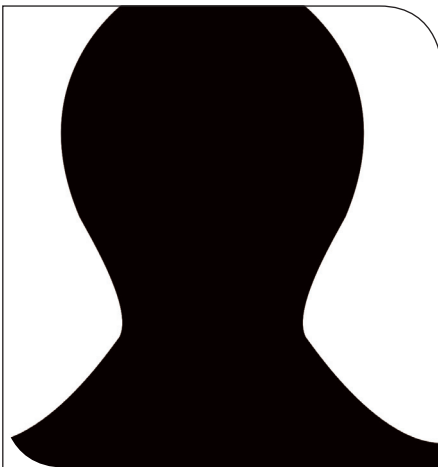
In order to meet people's needs and to professionally approach each and every application, to ease and

What advice would you give for developing cross-sector partnerships?

Partnerships among various sectors, active communication and open dialogue, transparency in the decision-making process, information and involvement of civilians in the decision-making process are pre-requisites for the creation of a friendly environment in and sustainable development of communities.

Non-governmental organizations are an excellent source of information, they have the expertise, are optimistic, enthusiastic, creative, involve in volunteering activities, etc. The associative sector is an indispensable partner in the sustainable development of every community.

— Independent Institute
for law and civil society
Transnistrian region of
Moldova

Vitaly ROTAR
Executive Director
vitaliy.rotar@mail.ru

— Automobile Club
Transnistria region of
Moldova

Tatiana OLESCO
Project assistance
AutoClubTN@mail.ru

Case Study / Moldova

? What does your organisation/office do?

<http://law-civilsociety.com>

The Independent Institute for Law and Civil Society (the Institute) – is a non government organization that was founded in Tiraspol, Moldova in May 2002.

The Institute is working on the grassroots and middle social leadership levels trying to support the active understanding and participation of public leaders, youth and NGO's in the European Integration process and the broader process of globalisation. We work actively to develop democracy and an engaged civil society through providing

www.safetyroads.org

The Automobile Club of Transnistrian region was founded in 2008 by a handful of enthusiasts who felt there was a need to establish a local Club.

Issues which are high on the agenda are: safe attitudes and behaviours, and optimal health outcomes in the event of a crash. To use tools such as education and intelligence based enforcement to promote safety-focused attitudes and behaviors by road users, industry and government; safe roads, safe road environments and safe management of traffic.

Case Study / Moldova

? **What was the issue?**

Our NGO is working for development and protection of a civil society, ideals of humanism, human rights and democracy in Transdnistrian region; promote dialogue among government and civil society actors involved at various levels in the resolution of the Moldovan/Transdnistrian conflict; coordinate activities and facilitate projects of social scientists, technical experts, and NGOs working in the area of conflict resolution, law and civil society development; establish partnerships and network relationships that can strengthen Transdnistrian civil society and broaden international relations.

Safe vehicles help to avoid crashes and reduce the severity of injuries when a crash occurs. Investigation and adoption of vehicle safety features are a key aspect of providing safety for all road users; a community that values road safety as a priority.

By making road safety a priority across our community, we can maximise the benefits to be gained from our activity.

? **How did your partnership develop?**

Our collaboration with Transnitrian University and the regional Ministry of education started this year and had developed substantially. We try to develop informational and educational materials with coordination of local institutions to attract different specialists and experts. We are very open and transparent of what we are doing. Last three month we are on the way of creating NGO council which could be a strong lobby for NGO legislation and civic participation.

In 2011 the Club organized a round table devoted to road safety to create a greater awareness of the extent of the road safety problem both at national and local level. The Club provided information, statistical data and offered resources to those who were not indifferent to that problem and those with an interest in teaching road safety to others. The Club provide a forum for debate and an exchange of ideas on road safety issues.

? What were the results

As a result of cooperation with the law department of the Transdnitrian University, in 2011 the Independent Institute for law and civil society has issued the manual on law education and human rights for the pupils of Transdnistrian schools.

In 2011 we attracted state representatives to participate and to be active involved into the Project “Protection and empowerment of victims of trafficking and domestic violence” supported by UNDP, IOM, OSCE and UNFPA. Geographical area – 6 villages in Transnistria. The main idea – is identification of rural problems in that area and creation a strong cooperation with state institutions working in that area.

In 2011 action “Attention: children!” was organized on 1 June, 2010 together with municipal police experts. A small Road Safety Show was performed for children. It was an interactive performance which educates children to discover the safest way to cross the road, ride a bicycle, etc.

In June 2011 in cooperation with Tiraspol Municipality Automobile Club organized an action on Road Safety such as “Be careful while driving!” and “Think before you drive”. Such actions were also organized in some rural regions of Transnistria: Kamenka, Bendery, Dubossary. Members of ACT spread leaflets and brochures on Safety Roads.

? What advice would you give for developing cross-sector partnerships?

I think the cross-sector partnership element in particular is interesting in the context of Transition. Cross-sector partnerships have emerged over the past couple of decades following the recognition that the world’s major social, economic and environmental challenges aren’t going to be solved by any one sector acting alone. The skills, resources, networks and experiences of different sectors can be brought to bear to create interesting and creative

A partnership is an alliance between organizations from two or more sectors that commit themselves to working together to develop and implement a specific project. Such a partnership implies that participants are willing to share risks, costs and benefits, review the relationship regularly and revise the partnership as necessary. Alliances between parties drawn, for example, from businesses, government and civil

Case Study / Moldova

new responses. ('Sectors' in this sense refers to business, government, civil society, academia, etc.)

society, that strategically aggregate the resources and competencies of each to resolve a specific problem/challenge.

Partnerships across different sectors of society imply transcending some of the divides between business/NGOs/governments. Interest from many governments and NGOs in working with business is quite high so the partnership model has been replacing the adversarial model.

Partnering across sectors means that different sectors of society are open to communicate and collaborate with each other, fostering and creating more inclusive-participatory models for solving problems.

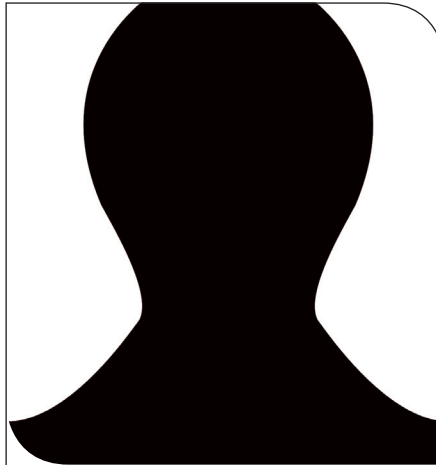
A management tool to deliver business, social and environmental development outcomes by optimizing the effectiveness of different partners' resources core competencies.

— State Chancellery

Victoria CUJBA
Head of the Division for
decentralization policies

— National Participation
Council

Sorin MEREACRE
President

Case Study / Moldova

? What does your organisation/office do?

The Division for decentralization policies of the State Chancellery is the central level subdivision, responsible for drafting public policy papers in the field of local public administration, decentralization and local self-government.

The Division's mission is to analyse, monitor and assess the implementation of the good governance principles at local level. The Division assists the Government in developing a coherent decision-making system applying the most modern tools at all stages of the decision making process. Currently, the Division is responsible for drafting the National Decentralization Strategy,

The National Participation Council is an advisory body that consists of representatives of civil society and aims to develop and promote strategic partnership between public authorities, civil society and private sector to strengthen participatory democracy in Moldova. The Council facilitates communication and participation of non-governmental stakeholders in the decision making process at central level.

The Council focuses its activity on two main dimensions:

- participation in all stages of the strategic planning process;
- creation of an institutional

which is the first and main strategic public policy document in the area of local public administration.

framework for consultations at central government level.

The Council members are representatives of non-governmental organizations from Moldova, active in various areas.

? What was the issue?

To improve the draft of the National Decentralization Strategy and take advantage of the experience/knowledge of civil society representatives, we promoted an extended format of public consultations with various target groups of civil society, agreeing, to this effect, together with Mr. Sorin Mereacre, President of National Participation Council, a common agenda for action. For a more active involvement of civil society in the decision-making process related to decentralization, we agreed on the appointment of one representative of the National Participation Council, a representative of civil society, as a member of the Parity Commission on Decentralization, which is the body that coordinates and promotes the decentralization reform. This Commission includes an equal number of representatives of the governmental and non-governmental sectors and is chaired by the Prime Minister of Moldova.

The National Participation Council replied to the State Chancellery's request to appoint its representative for the Parity Commission on Decentralization. The Council has been also involved in drafting public policy proposals in the area of local public administration. It proposed a concept to conduct public consultations on the draft Decentralization Strategy with NGOs and various target groups, with representatives of vulnerable groups, ethnic minorities, women, organizations active in the area of Human Rights and Gender Equality.

To synchronize the actions of civil society with the Government's efforts in the area of decentralization and local self-government, a common agenda was agreed in the course of public consultations.

? **How did your partnership develop?**

Our cooperation began in the earliest stages of setting the institutional framework for decentralization and is developing over time. We have several jointly established objectives. We held common working sessions, consultative meetings, exchange of views and information. We have a jointly set agenda to strengthen the cooperation between the governmental and non-governmental sectors. We have organized public debates on the approach of the draft Decentralization Strategy from the perspective of Human Rights and Gender Equality.

Over the working process, we discussed various topics related to good governance principles, decisional transparency, non-discrimination, accountability of decision-makers, practical application of Human Rights and Gender Equality principles, extending the cooperation of public servants with civil society representatives at all stages of strategic planning, involvement in assessment and monitoring of public policies implementation.

? **What were the results?**

Within the joint working groups, including representatives of governmental sector and civil society, several optimal solutions on decentralization, participation of women in decision-making, effective and equal access of vulnerable groups to public services, transparency of decision-making were identified.

Also relevant would be the example of Sorin Mereacre's advocacy, on behalf of civil society, who expressed his support within a Government meeting for the draft law which promotes

There have been many! We have specific proposals inserted in the draft Decentralization Strategy. We involved our network of regional and local organizations to identify decentralization options. We disseminated amongst our members the information on the Government's actions in the area of decentralization and local self-government. We studied the possibility of sharing some competencies, especially the social sector, jointly with local authorities. We have strongly promoted the legal amendments on the percentage of women on elections lists. We've

Case Study / Moldova

the approval of a quota for women on elections lists, emphasizing that he pleads not for 30%, as initially intended, but for 40%; this being a daring and estimable initiative, in the specific context of the Republic of Moldova.

also witnessed a clear transfer of knowledge between the civil servants and NGO representatives, in particular active in the area of Human Rights and Gender Equality.

What advice would you give for developing cross-sector partnerships?

There are very welcome and useful activities for capacity building in the drafting of public policies, carried out in joint teams, consisting of governmental sector and civil society representatives, the exchange of practices, techniques and working tools used in governmental and non-governmental sectors, the conclusion of memoranda/cooperation agreements specifying the assumed responsibilities, the establishment of a communication network and a knowledge network according to areas of interest.

Extending actions for institutional capacity building and professional development, establishing communication platforms, studying international best practices, exploiting opportunities offered in the process of European integration to assimilate funds available for Moldova.

— Regional Center
CONTACT-Balti

Vladimir GHIȚU
Executive Director

— City Hall of
Municipality Bălți

Tatiana DUBIȚAIA
Specialist-in-chief, Youth and
Sport Department

Case Study / Moldova

? What does your organisation/office do?

Mission: To support the democratic process in our society, to build a civil society through encouraging civic initiatives, and to promote and realize ideas of an open society. To support nongovernmental organizations in Moldova by creating a strong and viable network of NGOs, promoting a real and open dialogue between representatives of the nongovernmental sector and state bodies, and facilitating informational exchange.

Within Youth and Sport Department
I have a mission to facilitate the elaboration of the development strategies at the local level and to do necessary fundraising for the implementation of these strategies.

? What was the issue?

Reduced collaboration between NGO and local public authorities in participatory approach to the

Non-governmental organizations which are active in the field of youth rights promotion don't have enough

Case Study / Moldova

problems of various categories of citizens.

Reduced knowledge and capacity of CSOs in identifying community problems, designing optimal solutions and resolving the problems.

capacity for an effective approach to multilateral youth problems.

In the municipality of Bălți some rehabilitation centres were founded for different vulnerable citizens' groups with the staff who needs additional trainings.

How did your partnership develop?

Our collaboration with Ms Dubițcaia was launched one year ago and has developed substantially.

In 2011 Tatiana was involved in mobilizing a group of CSOs and social centres' staff in Balti for participation in educational activities on several topics (including public policies, designing grant proposal), which were held by our experts. Besides, our institution is involved together with Tatiana and her colleagues in the process of local strategy elaboration for youth.

Me and Mr Ghitu know each other for some years, but our close cooperation had started last year. This year Mr Ghitu asked me for support in motivating the youth NGO representatives to take part in training courses, organized by CONTACT-Bălți Centre. There we collaborated with Vlad in elaborating and implementing a local strategy for the youth, including organization of the activities on European vector for informing about European integration.

What were the results?

Thanks to Tatiana's efforts we had a considerable number of the participants from youth NGOs and municipal rehabilitation centres representatives at the trainings held by our organization. Together with Tatiana we succeeded in organizing a range of activities about European dimension at municipal level and conferences in city hall buildings.

We experienced good collaboration with impressive results in the field of training the CSOs representatives. Due to the CONTACT-Bălți Centre, these people improved their capacity in elaboration and promotion public policy, fundraising and management of the organization.

? What advice would you give for developing cross-sector partnerships?

It is of high importance to realize essential evaluation of the results of our common positive experience of collaboration with local authorities for its extension with other local state institution for obtaining better outcomes.

At this stage our organization elaborates a memorandum of collaboration and long-term relations with local authorities, which will be presented for examining and approving at the Municipal Council.

Collaboration with Vlad and Regional Centre had CONTACT-Bălți convinced me that local public authorities can learn something from each other in the frames of efficient interaction between these 2 sectors. From the side of a strong NGO, the local authorities can learn how to find the external financial resources, how to administer them, and how to organize the informational campaigns for facilitating public opinion.

● — **Public Movement of Women NGO**

Antonina VACARCIUC
Executive Director

● — **Gagauzian Autonomy**

Nicolai STOIANOV
Vice-Bashcan = Vice – President
of Autonomy

What does your organisation/office do?

Public Movement of Women NGO is the regional organization which works in the southern part of Republic Moldova – in Autonomous territorial Unit of Gagauzia. We provide our activity since 1998 in the field of promotion of equal possibilities for women and men in family and in society, increasing the role and activity of women and youth in the development of community, rendering assistance to large families, to needy people (children, invalids, unemployed youth, aged people). Since 2005 In the frame of our organization works Youth Network of volunteers- peer educators and Volunteer Clubs “M-Liga” (Youth League) in Transnistria and Gagauzia.

As I am member of the Executive Committee of Gagauzian Autonomy responsible for social development I deal with all branches of civil society through collaboration and partnership way

Our web-sites: www.msfmhci.com ,
www.volunteers-pmr.ucoz.ru blog
in Russian: www.aedgagauzia.wordpress.com

? What was the issue?

Most Gagauzian NGOs – more than 80 per cent of registered in the Department of Justice of UTA Gagauzia (total: 287 NGOs) – are passive, don't have enough experience in cooperation between each other and with local authorities and civil society as well. The lack of collaboration on the national and international level leads to ineffective work being conducted by the majority of local NGOs of Gagauzia region.

We are ready to collaborate with Gagauzian NGOs and we have supported some of their projects. But we need more constructive proposals and initiatives from them. It has to be complex mechanism, may be a special Common Strategy on the base of some kind of platform for effective efforts and work in this process.

? How did your partnership develop?

At time of meeting with our Ukrainian colleagues – leaders of NGOs and representatives of Ukrainian Authorities we got a lot of useful information about their experience and best practices in partnership between these two sectors of society. We have used this new knowledge in Moldova for developing our collaboration with local and regional Authorities. In partnership with Executive Committee of Gagauzia and its Departments we agreed to elaborate Common Strategy of social-economic Development for 2011-

Case Study / Moldova

2015. Besides it thankful to getting new information about European mechanisms in this field at time of Study visit to Belgium and UK and In consortium with other Gagauzian NGOs we held a forum of NGOs and created a Partnership Council for elaborating Strategic Plan on Gagauzian civil society development for 2011-2015. Members of this Council have met with leaders of the Executive Committee of Gagauzia and signed the memorandum on long-term collaboration.

? What were the results?

Nowadays Consortium of NGOs together with representatives of regional authorities work on elaborating Common Regional Strategy of social Development.

There are 26 territorial communities in Gagauzia. Most of Mayors of these villages and towns are ready to collaborate with civil society actors in elaborating Common Strategy of social development. The Bashkan of Gagauzia – Mr. Mihail Furmuzal together with departments of Executive Committee of Gagauzia contributes to this process.

? What advice would you give for developing cross-sector partnerships?

In my opinion cross-sector partnership has to be more professional, result-oriented and complex approach to partnership between NGOs and Authorities. Both sides need in flexibility, tolerance and mutual credibility.

Case Studies / Ukraine

Success Story

Cooperation between the Bar Raion Library and Parliamentary Committee on Culture and Spirituality on improvement of the conditions of the rural libraries

● — **Communal Organization “Bar Raion Library”, Bar, Vinnytsia region**

Lubov KYRYLYUK

● — **Secretariat of the Parliamentary Committee on Culture and Spirituality**

Natalia KOLESNYCHENKO-BRATUN

Chairperson of the Secretariat

What is the scope of activities of your organization / department?

Our library is to be an informational, educational and public center of our community. The library provides services to over 6 000 users annually, runs 10 service clubs, 2 centers providing free access to internet and “Internet Spectacles” (for blind and partially sighted people), information and advisory legal office, the Project

In accordance with the Resolution of the Parliament of Ukraine of December 4, 2007, No. 4-VI “On the list, representation and competence of the Committees of the Verkhovna Rada of Ukraine of the 6th convocation”, the Parliamentary Committee on Culture and Spirituality works on draft laws, develops and

Management Center, which is really efficient, that provides trainings on preparation of the applications to be submitted to Ukrainian and foreign donors. The library is a part of the Citizen Access Points Network, coordinated by the Ukrainian Library Association with the support of the USAID Parliamentary Development Project for Ukraine and aimed at provision of access to the public information to the citizens

organizes preliminary consideration to the issues that are in competence of the Parliament of Ukraine, and is a oversight agency in various culture-related areas, for instance, in cultural and educational activities (publishing, library services, cinematography, folk art crafts).

Beside the law-drafting activities, the Committee organizes informational, regulatory or oversight hearings. All activities of the Committee are presented at the web-site

<http://kompkd.rada.gov.ua/kompkd/control/uk/index>

What problem have you resolved?

Our library tried to draw the attention of all public agencies to solve urgent problems of public libraries, in particular, rural libraries, to break the negative tendency to reduce their network and cut financing, which is not even enough for them to subscribe to periodicals or increase library holdings, not to mention to start modernizing their outdated material and technical resources. To solve these problems, it was necessary to elaborate an efficient strategy for the development of library services in rural areas as an important component of social and cultural development of rural areas.

In spite of the fact that the number of rural libraries has been decreasing, the number of their users has dropped only by 2-3%, thus clearly stressing a need to preserve these libraries. They still are the only cultural and information facilities in rural areas.

A majority of the libraries are in need of major renovations and work in old hazardous buildings. A lot of them do not have central heating. The material and technical resources are outdated. It is difficult for them to increase library holdings and to subscribe to the periodicals.

A rural library is able of resolving

Case Study / Ukraine

The state program to support library development, to provide internet access in rural areas and, in the nearest future, to begin automation of the library holdings, as well as to create a favorable mechanism to ensure participation of the libraries in various grant programs, which are included in the regional budgets, could be a key to success.

most of these problems. It is a place of spirituality and knowledge, the primary guide in education, professional growth, organization of leisure time for the public, provision of unique opportunities for the wide use of Ukrainian and international informational resources, accumulated by the libraries of Ukraine and other countries. Today, the future of the development of the rural libraries depends on merging functions of a traditional library and a modern information center.

? How have you developed cooperation?

As a member of the Citizen Access Points Network, we receive information about activities of the Parliamentary committees, in particular, announcements of the committee hearings. We found out that the Committee on Culture and Spirituality planned to organize the committee hearings on the state-of-art of the rural area and have decided to take part in the hearings to present to the MPs of Ukraine, representatives of the public agencies our vision of the state-of-art of the libraries and ways to improve the situations. We have sent the letter to the Committee Secretariat and have been invited to make a presentation during the hearings.

Beside the MPs of Ukraine, the representatives of the executive authorities, local self-governmental bodies, the public, academic institutions are invited to take part in the committee hearings. After the Committee members take a decision to organize the hearings, we place an announcement at the web-site of the Committee and the Parliament of Ukraine, and all the parties concerned can apply in writing to take part in the event to make a presentation or to make some proposals. A representative of the Bar Library was one of the participants and she has made sound proposals.

? What are the achieved results?

We drew attention of the public to willingness of the decision-makers to improve conditions of the rural libraries.

During the Parliamentary Committee hearings on culture and spirituality, a resolution has been adopted to draft and to submit to the Parliament in 2011-2012 laws on operation and development of the public libraries in Ukraine. Also, the recommendations for the Cabinet of Ministers of Ukraine, Ministry of Culture of Ukraine, State Agency for Science, Information and Innovations, Council of Ministers of the Autonomous Republic of Crimea, regional, Kyiv and Sevastopol city state administrations, and local self-governmental bodies have been developed.

As a result of the hearing, the Committee has approved a resolution with a number of recommendations to the Parliamentary Committee on Culture and Spirituality, Cabinet of Ministers of Ukraine, Ministry of Culture of Ukraine, local self-government bodies. This document can be found on the web-site: http://kompkd.rada.gov.ua/kompkd/control/uk/publish/article?art_id=45280&cat_id=45190

? What would you advise for further development of inter-sectoral cooperation?

We believe that the site of the Parliament of Ukraine and its Committees is user-friendly. A lot of information can be found there. The announcements of various events are published there. That is why the parties concerned should follow this site, establish cooperation with the relevant Committees and make an effort to make short but comprehensive presentation of their ideas.

To build up the civil society in Ukraine, to increase efficiency of cooperation between the public and the public agencies, it is important to ensure participation of the public in the decision-making process. I strongly believe that the NGOs need to continuously build up their professional capacities to cooperate with the public agencies, to take part not only in various events but also in drafting of the laws.

Building the structures for long-term engagement

— Poltava branch of Social Service of Ukraine

Hanna KIYASHCHENKO

— Deputy Commission of Poltava City Council

Liudmylla LYSENKO
Head of Commission

? What does your organization / department do?

The main types of activities: social consulting, organization and conduction of capacity building activities for CSOs, social analysis, conduction of polls, gender investigations.

I am a deputy of Poltava City Council and I'm engaged in the decision of social problems of the city, health issues, and support of families and children.

? What was the issue?

Poltava City Council regularly provides money for civil society organizations. But the present mechanisms of the financing are not efficient: only one issue can be financed at a time. The decisions of the selection committee are lopsided because the members of the selection committee are only the

As chairman of the commission, I see many problems that should be solved in the city and at the same I can see the limits of the city budget. Thus, I was interested in the mechanism of social order, which allows engaging in problem solving CSOs for the efficient use of the city funds.

representatives of local authorities. The opinion of local CSO wasn't taken into consideration. There were no mechanisms for monitoring and evaluation of these projects.

? How did your partnership develop?

The UNDEF project convened a roundtable that included representatives of CSOs and local authorities was established. There was also the executive and members of local authorities of the previous convocation.

The draft document on social order was distributed among the mayor, deputies, secretaries of the city council, heads of committees and a joint round table was held with the participation of representatives of the Civic Council, heads of the permanent commissions and deputy mayor.

A roundtable was organised within the UNDEF project, and following one meeting (19 April 2010) we received a document from Hanna.

I carefully studied the document on social ordering and realized that it can be a really good instrument. During the round table the Ukrainian and foreign experience was presented. Thus I supported the idea to pilot this instrument in Poltava and then to introduce it on the regular base.

? What were the results?

We have helped many CSOs that are part of the Civic Council to understand how the mechanism of social order works and to support its implementation. The Deputy Chairman of Committees and Deputy Mayor were also convinced that this mechanism provides an effective interaction between the authorities

I am currently lobbying for the adoption and implementation of the social ordering at the Poltava City Council.

Case Study / Ukraine

and the public. Department of Health and Education have expressed their readiness to cooperate with CSOs.

Currently there is a pilot program within the social ordering mechanism to create a centre of social reintegration of persons without residence and those that were released from prisons. Now we are in the search for investment for this important social project.

What advice would you give for developing cross-sector partnerships?

CSOs should not treat local authorities as enemies, and search for allies and partners. Local authorities are not something alien; they are our fellow citizens who are also working for the community.

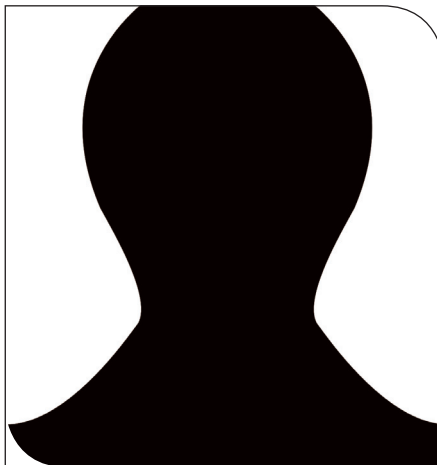
I try to listen to suggestions from CSOs, which offer new approaches to solving complex issues, so do not be afraid to contact the deputies, we are open to cooperation.

● — Totem, Kherson
City Center of Youth
Initiatives

Olena AFANAS'YEVA
Executive Director

● — Kherson Oblast Public
Administration

V'yacheslav BILYY
First Deputy Head

Case Study / Ukraine

? What does your organization / department do?

We support sound youth initiatives by contributing to the comprehensive youth development that includes both development of active civil society and also personal growth.

Kherson Oblast Public Administration is an executive authority in Kherson oblast.

? What was the problem?

Kherson youth is actively looking for new ways of self-fulfillment and cultural development. The issue of resources to afford these aspirations is very pressing, including financial, material and information resources. Young people look at the city resources that are currently not in use, such as abandoned building, industrial premises etc., and are ready to inhale a new life into these objects using the creative approach and at the same time to express themselves.

Kherson inherited a developed industrial infrastructure as a Soviet legacy, which deteriorated over time and cannot be used at the moment. It is almost impossible to continue to use the buildings according to their original purpose any more. This old infrastructure has a negative impact on the city's exterior, tourist image and environment.

How did the partnership took place?

Totem Center of Youth Initiatives addressed the oblast and city administrations with the Terra Futura Project, which includes promotion of the revitalization experience in Kherson city when the urban space gets transformed into a public space for culture and art. The public officials seemed to be genuinely interested in our initiative. However it was the oblast administration that provided the real support. The administration helped us assess the situation and found many premises that would be ideal for our events. Mr V'yacheslav Bilyy, Deputy Head of the Oblast Public Administration got especially interested in our idea. He visited the industrial facilities together with us and helped us in conducting the negotiations with the owners.

Totem Center proposed a creative approach to handle the abandoned industrial facilities. Their vision of revitalization enabled not only further use of the buildings but also made them attractive for youth: entertaining and modern. We gave them a possibility to choose the facilities for their events and helped to implement the project.

What are the outcomes?

When cooperating with the public authorities we found new ways to develop our city and received very constructive advice as regards preparation and presentation of our ideas and initiatives. This is extremely important as one needs to be able to prepare proposals and in-depth justifications both social and economic in order to have a dialogue with the public authorities and business.

Kherson received an interesting experience in using the old industrial objects. We are happy that old and out-of-use buildings found an innovative and creatively different way of being used. It complements the public image of Kherson and turns it into a modern city, which has a lot to offer to tourists and youth.

? What advice could you give to develop inter-sectoral cooperation?

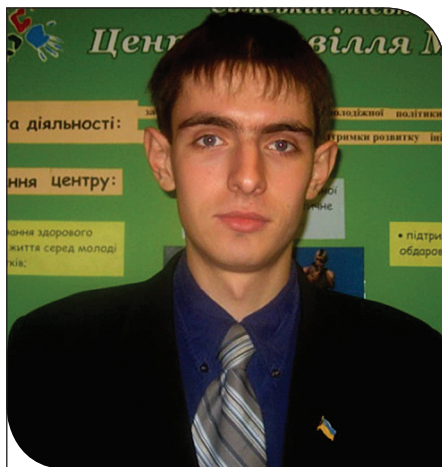
Prepare attractive projects and make the public authorities interested in them. Believe me, they also are hungry for new and sexy ideas.

When you face a problem that requires creative and out-of-the-box thinking, don't forget about the youth organizations, which can be the source of challenging and attractive proposals.

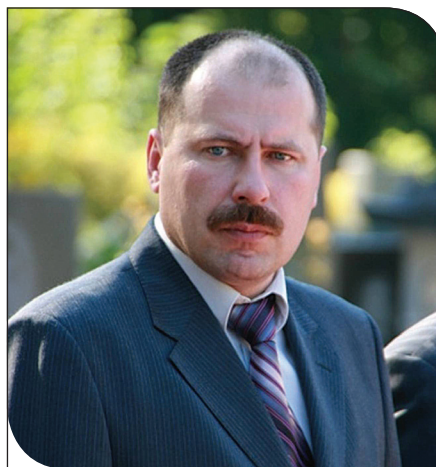
Opening up a new budget line

— Municipal Organization of High School Seniors (MOS), Sumy city

— Sumy city

Olexii SAKHNO
Chairman

Oleh MEDUNYTSIA
Assistant Mayor

What does your organization / department do?

Our organization works to protect the rights and interests of students, enhancing their individual and collective capabilities. We conduct a lot of events, trainings, forums and quests. Now we are professionally engaged in civil representation at the local level.

As assistant to the mayor, I establish bridges of cooperation between the mayor, executive committee, deputy corps and CSOs.

What was the issue?

We tried to get funding from the city budget for projects of youth organizations, which was decided on a competitive basis. At the regional level such competitions existed before. But with the change of government in

On our way to Europe there is a necessity to follow certain European standards, especially concerning relations within civil society.

One of the elements of civil society

2010 this was closed down.

But why not fund the competition from the city budget? After all this is a normal European practice.

We had many questions in order to be able to propose new funding for youth organisations. After all, to finance projects several things are needed. For this there must have been changes to the program “Youth of Sumy region”, because in Ukraine special-purpose programmes of financing are in operation. Then a specialized committee and budget committee would have to decide what amount of money and for which priorities to allocate. And only then, after agreement by all these parties, the draft decision is submitted at a session of the city council. And there is no guarantee that this decision will be supported.

is funding NGO projects through municipal grants. For me it is absolutely clear and logical.

So when there was an initiative to implement this funding, I immediately agreed.

? How did your partnership develop?

We created a coalition of youth organizations. The first thing we did was to form our position and express it on paper in the form of appealing (press release).

The next step was the coordination of positions with the mayor. Once we had received such an ally, we began consultations and meetings with leaders of various factions of

I advised to make the whole process public. Representatives of the coalition of organizations offered their support of my meeting with the mayor and clearly, accurately and carefully formulated his vision of the situation. The mayor agreed and promised full support.

However, I immediately stressed to the students and youth leaders that

Case Study / Ukraine

the city parliament. Our success was that we always came prepared with suggestions. We were motivated and tried to find motivation from others. Relatively easily, we found understanding and agreement of the specialized committee that is responsible for education, youth, sport and culture.

More challenging was the budget committee. The first time our arguments were not heard. The committee refused us, saying that there was not enough money in the budget for 2011.

We conducted public hearings to which we invited leading members of the local council as well as the chief of financial management and the mass media. We tried to prove the necessity of such changes that will implement projects for community residents.

After the hearing, we again met at the planning and budget committee. We offered a compromise. We asked for the competition to offer 300 thousand UAH. And we were offered only 150 thousand UAH. We agreed, considering that the precedent was needed, and can increase the number of finance for the coming year.

the decision adopted by the city council, and the approval process will be long.

Throughout the campaign, I consulted young people and tried to use his connections to advance their case forward.

? **What were the results?**

While our demands were not met in full, we consider this agreement a victory of the whole community.

There are important precedents. Now we can prove the importance of activities carried out youth for youth.

We all got something. The mayor became connected to youth leaders. Youth received funding. Participants received a positive feeling of the process of working with creative young people.

But the deputies and the entire community got a lesson on how to negotiate and compromise for the sake of progress.

? **What advice would you give for developing cross-sector partnerships?**

All the way from conception to the results lasted almost half a year. Too much time was spent moving papers. Many negotiations take time.

The only way is perseverance and professionalism. If you understand the issue at least as well as an MP or head of department you will be able to improve your relations with public authorities and achieve better results.

We must seek balance between our own integrity and ability to compromise in order to be able to hear others

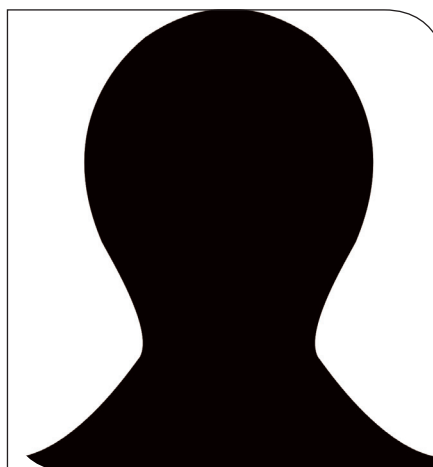
Supporting people with HIV and AIDS

— Charitable Association
“Svitlo Nadiyi”

— Poltava City Council

Nadiya TYMOSHENKO

Dionisiy KAPLIN
Deputy Mayor

? What does your organization / department do?

We provide medical and psychological assistance, antiretroviral therapy that supports the development of a self-help group for people living with HIV, and rehabilitation of drug-addicted people. Our organization also advocates for the rights of drug-addicted people and people living with HIV. We also conduct activities in the area of HIV and AIDS prevention and drug-addiction among children and youth. We also work to provide support for people released from prisons.

Deputy mayor on the humanitarian and social issues.

? What was the issue?

Problems of HIV and AIDS, the treatment and support of the affected.

Working as the deputy mayor on humanitarian and social issues I

pointed out that addressing problems of HIV and AIDS and vulnerable people should be my main task.

? How did your partnership develop?

A series of meetings with the mayor, deputies on humanitarian and social issues, with managers of the related departments, civil society organizations.

During the meetings with “Svitlo Nadiyi” the needs of HIV positive people that live in Poltava were articulated. It was decided to include these issues in the city social program “Care”. The representatives of “Svitlo Nadiyi” have clearly demonstrated the urgency of these issues for our city. Thus, I try to lobby the right decisions in the Poltava City Council.

? What were the results?

Social workers, who take care of AIDS patients at home, got the right to free travel on all kinds of public transport.

HIV-positive children in Poltava receive a one-time financial assistance for rehabilitation.

The decision was made to purchase children’s adapted food for babies born by HIV-positive mothers using the money from municipal budget.

I believe that CSOs can effectively use those funds provided within the program “Care” and HIV positive people will receive appropriate support.

? What advice would you give for developing cross-sector partnerships?

From my point of view, to make the right decisions civil society organizations and local authorities should treat each other as partners in solving the urgent problems of the community as whole.

I wish all NGOs to be professional and make constructive suggestions to public officials. Only in such situations is it possible to build a dialogue of partnership and not only listen to each other but hear. I think that CSOs should be the main partners of local authorities.

— Our Home is
Svativschina NGO

Natalia KUZOVENINA
Head, Coordination Council

— Svatove District Public
Administration

Liudmyla RUSANOVA
First Deputy Head

? What does Your organization/department do?

Implementation and protection of legitimate rights and interests of its members, promotion of civil society in Svatove district.

Ensuring the following on the territory of Svatove district:

- implementation of the Constitution and Laws of Ukraine, acts of President of Ukraine, Cabinet of Ministers of Ukraine and other high-level executive authorities
- Legitimacy and rule of law, observance of human rights and fundamental freedoms
- Implementation of national, regional and local programmes of social-economic and cultural development, environmental programmes
- Preparation and execution of the local budget

- Interaction with the local self-government bodies
- Implementation of other duties entrusted by the state and delegated by the district council.

? What was the problem?

Worsened economic situation in Ukraine observed in the beginning of 2011 hurt vulnerable people hard in particular. Increased prices for the basic consumer goods threatened the full-fledged implementation of human right for food and health. The problem got especially pressing in the Ukrainian villages where people's income is traditionally low. The non-governmental organizations documented several cases when the representatives of business would increase prices for this type of commodities without any grounds in order to have a higher profit following the general trends of the price increase.

Svatove District Public Administration and Svato District Council are concerned by the fall of living standards and implementation of legislation regarding benefits granted to several groups of people. Inflation and decline of purchasing power set a task for the public authorities to introduce fair rules on the market when pricing corresponds to the real needs of business and resources of citizens. Especially this is true when it comes to the basic consumer goods.

? How did the partnership took place?

The Public Council under the Svativ District Public Administration came up with a proposal to monitor prices in the pharmacy chain and private and municipal pharmacies in the district center of Svato District and monitor the implementation of legislation concerning citizens' access

We received a proposal from the Public Council to conduct a monitoring of prices at the pharmacies operating in Svato District. We viewed this initiative as an effective tool to obtain true information about the pharmaceuticals market that later could be used to develop a local

to information about benefits for pharmaceuticals for vulnerable social groups at the pharmacies and their branches.

strategy in order to regulate the respective market. The monitoring plan offered by the non-governmental organizations seemed to be effective. We saw that the representatives of the civil society organization had a good understanding of the problems and needs of the citizens. Therefore we thought it would be feasible to engage them in the process.

? What are the outcomes?

The meeting of the Public Council was held with participation of heads of pharmacies. The monitoring report was presented at the meeting and the head of the pharmacies had an opportunity to explain why the violations of the legislation took place and why the prices for medicine were increased. As a result we managed to improve the situation with pricing and establish ties between business, community and public authorities to ensure ultimate implementation of the citizens' rights and interests.

Thanks to the assistance of the non-governmental organizations we received a full picture of prices for essential medicine in the district. That information helped us identify the main problems on the market and places of intervention by the public authorities. The non-governmental organizations also had interesting proposals as how to address the problem in the most effective way. These proposals enabled us to develop a more comprehensive action strategy. In summer 2011 Svatove district public administration is going to conduct a number of events and negotiations with the owners of the pharmacies in order to come up with a joint stand on pricing policy for medicine market in the region. The problem was solved on the basis of consensus.

? What advice could you give to develop inter-sectoral cooperation?

Remember: your needs can meet the interests of the public authorities. Sometimes the authorities need your support – make a step forward, offer this support. Everyone will benefit.

Non-governmental organizations can be not only a source of valuable information and creative proposals but also they can assist the public authorities with monitoring of social and economic processes. Don't forget about it.

Cancelling a corrupt competition

— Sumy Student Fellowship , The City of Sumy

Anna TOVSTUKHA

— Regional Council of Sumy Region

Volodymyr SHULGA
Deputy of the Council

? What does your organization / department do?

Our organization works on the adoption of school governance at schools in the city and the development of leadership skills and successful teams in senior high school students' environment.

I was elected at Sumy ward (Sumy municipal election district), and I came into politics from youth organization, so I see full cooperation with CSIs (Civil Society Institutions) in their activities as my mission

? What was the issue?

There is a line in the Sumy regional budget on the financing of youth organizations on a competitive basis. The competition was introduced under the past government and for 5 years has been conducted without complaints. It was clear and public. However, this year new leaders of the

I think the cause of success of self-government in Ukraine is the implementation of the principle of the delegation of authority from local governments to NGOs.

An important part of this process is the implementation of municipal grants.

region initiated changes. The structure of the competition committee was changed. State employees, in other words people that are dependent on authorities, were added to the competition's judging panel. As a result, the competition was held behind closed doors, the procedure was not obeyed, and the "winners" for the most part became organizations close to power. Everyone was indignant that the money was denied to organizations with traditions and projects that have proven their success and effectiveness.

A coalition of NGOs (non-governmental organizations), was established which decided not to recognize the results of the competition. The coalition included also the organization organization (Student Fellowship of Sumy region) which won the competition but rejected the grant because of the non-transparency process of conducting the competition. We decided to struggle for cancellation of the competition, appealing to the general public.

But to accomplish this, it is necessary to keep transparency and openness of competition procedures.

The way the competition was carried out outraged youth and children's organization of the region. This is because the decision was made by the committee, which was dependent on authorities. In reality, the destiny of the projects was being decided by one man - the head of the government which is responsible for the competition.

? How did your partnership develop?

We appealed to the public and representatives of opposition parties. We held a press conference. In the region there are some mass media

When the details were clarified, I immediately and unequivocally took the side of coalition, which demanded the cancellation of the competition

Case Study / Ukraine

beyond the control of authority, and that is why they are most reputable. Postings appeared also on Ukrainian nationwide web sites, particularly on “Ukrainska pravda” and the GURT web portal. However, we needed an official platform. Volodymyr Shulga helped us in this.

We conducted several consultations, built a common position and formulated demands.

results and the announcement of the new one.

Press releases were sent to major mass media. Also, on my initiative a meeting of the specialized committee of Regional Council was urgently convened, where this case was studied.

I asked, using my official right, a local prosecutor to immediately consider the legality of the procedure.

After consultations with leaders of youth organizations with which we finally formulated our demands, I also had an audience with the governor.

Conversation was difficult. We talked about how the government could lose its reputation. In addition, we threatened to write about what was happening to country’s top leadership and ambassadors of European countries at the same time. The governor made it clear that an international scandal was not part of his plans.

What were the results?

Our demands were heard. The competition was cancelled. It was a lightning quick campaign. Actually from our decision to fight for victory, only 10 days passed until we saw results. The new competition also was not perfect. However, the authorities

After the prosecutor’s order and meeting with the governor, an instruction on the cancellation of competition of projects and carrying out of a new one was adopted.

now know we are a force to be reckoned with.

? What advice would you give for developing cross-sector partnerships?

We understood that the government is not something unique and undivided. Instead, there is a representative, an executive and a judicial branch. Even in the executive branch of government there are various streams and contradictions at the level of spending units. Chiefs are competing for the attention of the governor, and also have to sometimes defer to the opinion of the community. They want to look “white and fluffy”. And this must be known and used to civil society’s advantage.

It is necessary to conduct more frequent consultations on various issues.

Then we can find common ground. And together we can solve common problems.

References:

Asipovich, H. (2010). Country Report: Moldova. International Journal of Not-for-Profit Law, 12(4).

Mincheva, L., Vinnikov, O. (2009). A mapping Study of Civil Society in Ukraine: Final Report. Kyiv: TACIS.

Thomas, S. (2006). Civil Society Organizations in Ukraine: The State and Dynamics 2002-2005. Kyiv: Counterpart Creative Center.

Посилення громадянського суспільства через кордони для розвитку демократії:

ПРАКТИЧНИЙ ПОСІБНИК

Цей посібник є ілюстрацією проекту, започаткованого в Україні та Молдові, він пропонує розуміння інструментів вдосконалення громадянського суспільства, особливо у співпраці організацій громадянського суспільства (ОГС) з органами влади. Посібник визначає три основні цілі:

- 1. Змалювати найкращі для громадянського суспільства та органів влади практики взаємовигідного розвитку*
- 2. Представити різні механізми для відтворення у широких контекстах*
- 3. Описати методи, котрі здатні покращити взаємини між організаціями громадянського суспільства та органами влади.*

☉ — Вступ

З моменту розвалу Радянського Союзу громадянське суспільство в Україні й Молдові зміцнювалося. Упродовж останніх кількох років обидві країни зіткнулися з різким збільшенням кількості організацій громадянського суспільства, однак відмінний політичний розвиток кожної з країн призвів до різного рівня інтеграції ОГС. Після виборів у Молдові в червні 2009 року проєвропейський уряд створив міцні інституційні взаємозв'язки між урядом та громадянським суспільством, створивши сприятливе середовище завдяки національним радам співучасті. Запроваджені у 2010 році національні консультанти з питань розвитку об'єднують громадянське суспільство, представників бізнесу та урядових структур, котрі формально впливають на прийняття рішень. Проте актив громадянського суспільства було сфокусовано та централізовано лише у Кишиневі, столиці Молдови. В Україні існує практика роботи громадських рад при органах виконавчої влади, в тому числі на регіональному (обласному) рівні. Проте центральні та регіональні органи влади не роблять істотних кроків для розвитку співпраці (Мінчева, Вінніков, 2009). Не підлягає сумніву, що більш активна співпраця могла б сприяти кращому розумінню потреб з обох боків і привести до взаємовигідних контактів, на відміну від непорозумінь, які породжує конфронтація.

Структура громадянських рад існує і в Україні, особливо налагоджена на обласному рівні. Та все ж центральні та регіональні органи влади не надто заохочують співпрацю з громадянським суспільством, яка швидше допомогла б зрозуміти потреби обох сторін та призвела б до взаємовигідних відносин, аніж до непорозумінь, що закінчуються конфронтацією.

Проект було розроблено саме з такою метою: використовувати наявні структури та надати організаціям громадянського суспільства засоби покращення впливу на уряд та створення міцних зв'язків, що призведуть до взаємовигідної співпраці.

Проект **“Посилення громадянського суспільства через кордони для розвитку демократії”**, зосереджений на усій території Молдови (включно із Придністров’ям та Гагаузією) й у чотирьох областях України (Полтавській, Сумській, Луганській та Херсонській). Метою проекту було покращення діалогу між громадянським суспільством та національним і регіональними урядами, а також для поживлення взаємовигідної співпраці усіх учасників процесу. Проект мав величезний успіх, оскільки використовував інноваційні методи та засоби зміцнення зв’язків. В Україні підвищився рівень громадської участі, особливо на місцевому рівні, та покращились навички організацій у галузі адвокати. У Молдові проект дав можливість учасникам поза межами столиці бути залученими до діалогу з державою та зміцнив стосунки ОГС на місцевому та регіональному рівнях, особливо у автономному регіоні Придністров’я.

☉ — Хто брав участь?

Власне проект було реалізовано шістьма партнерами, головний серед яких Euclid Network (Великобританія), – особливе об'єднання лідерів третього сектору, спрямоване на просування лідерства та інновацій шляхом взаємного навчання і загальноєвропейського партнерства через кордони.

З української сторони партнерами у провадженні проекту були Творчий Центр ТЦК і Ресурсний центр ГУРТ. Творчий Центр ТЦК є неурядовою організацією, що націлена на пошук розвитку громадських ініціатив для зміцнення ролі громадянського суспільства в Україні. ГУРТ – це національний центр громадської інформації та експертизи, який сприяє соціальним трансформаціям в Україні та розвитку потенціалу громадянського суспільства.

Молдовськими партнерами були «CreDO», «Contact Center» і «World Window». The Resource Centre of Moldovan Nongovernmental Organizations for Human Rights (CreDO) – Ресурсний центр неурядових організацій Молдови з прав людини – неурядова організація, що сприяє демократичним змінам та європейським досягненням Молдови. The Contact Centre for National Assistance and Information of NGOs – Контактний центр національної підтримки та інформування НГО – є некомерційною незалежною неурядовою організацією, котра сприяє розвитку громадянського суспільства в межах республіки Молдова. World Window сприяє розвитку молоді та студентів, неурядових організацій та лідерів спільнот, інформуючи їх та консультуючи з правових та цивільних питань, а також з питань впровадження суспільних ініціатив.

Кожен з національних партнерів відповідав за реалізацію та координування діяльності відповідно до цього проекту.

☉ — Завдання/цілі

Ключовими завданнями цього проекту були:

- Підвищити здатність ОГС до налагодження контактів та ефективного лобювання своїх інтересів в уряді.
- Покращити функціонування наявних механізмів взаємодії держави та громадянського суспільства.

Як в Україні, так і в Молдові роботу було спрямовано на лідерів громадянського суспільства та професіоналів, що його розвивають, а також на представників уряду на місцевому, регіональному та національному рівнях, що працюють з громадянським суспільством. Діяльність була націлена на впровадження ефективної платформи для комунікації, співпраці та обміну знаннями між представниками центрального уряду та громадянським суспільством.

Ці завдання втілилися у три наслідки, що були передбачені проектом:

1. Практична діяльність ОГС може краще лобювати власні інтереси в уряді – ефективно і проактивно.
2. Представники ОГС спроможні створювати власні мережі залучення до співпраці
3. Формальні механізми взаємин між урядом та громадянським суспільством працюють ефективно та прозоро.

☉ — Методи й інструменти

Для того, щоб детально зрозуміти, як функціонував проект, цей розділ продемонструє інструменти, що застосовувалися у проекті і які потенційно можуть бути повторно використані та в подальшому покращені іншими організаціями. Діяльність за проектом поділялася на три категорії:

1
Довготривала
діяльність

2
Одноразові
заходи

3
Супровідні
заходи

1
Довготривала
діяльність

Із назви очевидно, що ця діяльність здійснювалася упродовж усього часу роботи проекту і отримала продовження на інституційному рівні, що дає можливість учасникам надалі поглиблювати свої знання. До такої довготривалої діяльності належали:

- Робочі групи проекту

Робочі групи визначили та переформулювали цілі й напрямки втілення проекту, окреслені в межах його стратегії. Робочі групи проекту провадили довготривалу діяльність проекту на міжнародному та національному

рівнях, яка включала національні та міжнародні круглі столи, майстер-класи і навчальні поїздки до Брюсселя та Лондона. Ідеї щодо втілення проекту виходили переважним чином від державних та міжнародних робочих груп.

• Круглі столи

Круглі столи були прикладом формату співпраці між представниками громадянського суспільства та чиновниками. Тоді як робочі групи обговорювали та розробляли стратегії та деталі,

круглі столи згуртовували потрібних осіб з місцевих та центральних органів влади з метою пошуку спільних рішень для проблем, згаданих вище.

2
Одноразові
заходи

Одноразові заходи були важливим кроком, механізмом навчання і обміну знаннями, покращили розуміння учасниками адвокати та продемонстрували різноманітні типи успішної кооперації в різних країнах.

• Майстер-класи

Майстер-класи було розроблено для того, аби тренувати професіоналів, що розбудовують громадянське суспільство, з метою підвищення ефективності їх лобістської діяльності і мережевої співпраці. Майстер-класи включали інтерактивні секції з представниками

громадянського суспільства, які мають досвід у цій сфері. Деякі з майстер-класів транслювалися наживо в мережі Інтернет і були записані для того, щоб привернути увагу ще більшої аудиторії й надати змогу громадянському суспільству бути ефективним в усіх регіонах. Трансляція в мережі Інтернет

збільшила вплив майстер-класів.
Тренінг з інтернаціональними
гостьовими доповідачами

транслявався наживо на веб-
сайті: PublicTV.md

• Навчальні поїздки The study visit

Навчальна поїздка дала можливість деяким представникам ОГС та урядовим чиновникам з України і Молдови поїхати до Брюсселя і Лондона. Вона була розроблена, щоб ознайомити учасників із відносинами ОГС і урядів в різних країнах та поділитися ідеями й досвідом. Учасники високо оцінили

навчальний візит і розповсюдили набуті знання серед своїх колег. Навчальна поїздка пропонувала можливість взаємного навчання і покращення компетентності представників уряду і неурядових секторів задля втілення принципів якісного управління і демократизації нашого суспільства.

• Фінальна міжнародна конференція

Фінальна конференція відбулася 8-9 липня 2011 року в Києві. Захід зібрав зацікавлені сторони для обговорення досягнень проекту і для визначення прогалин, які все ще потрібно заповнити. Учасники з Молдови та України мали можливість поділитися досвідом з колегами, налагодити контакти і відкрити для себе інноваційні ідеї вирішення проблем у різних країнах і регіонах. Отримані знання можуть бути використані для запровадження подібних підходів у локальному

контексті з метою покращення стосунків між громадянським суспільством і урядом. На завершення інтерактивної конференції учасники з боку уряду і з боку громадянського суспільства розробили один для одного рекомендації. Одна частина стосується можливих поліпшень в уряді, інша – як можна зробити громадянське суспільство менш конфронтаційним і більш схильним до співпраці з урядом задля збільшення впливу і досягнення взаємовигоди.

3

**Супровідні
заходи**

Для забезпечення належного перебігу проекту і його довготривалого ефекту було впроваджено і деякі супровідні заходи.

• Веб-сторінка

Веб-сторінка www.governance.org.ua використовувалась для поширення актуальної інформації про проект, події в рамках проекту та споріднені ініціативи. Вона функціонувала також і як ресурсний центр для організацій, зацікавлених глибше ознайомитися з джерелами проблеми.

• Посібник

Посібник дає змогу зрозуміти методи, використані у проекті і звертає увагу на успішні історії. Він не тільки допомагає повторити їх на практиці, але й дає натхнення тим, хто зацікавлений у вдосконаленні своєї співпраці з іншими організаціями.

• Оцінювання

Для визначення ефекту від реалізованих у рамках проекту методів протягом довгострокового періоду, використовувалися форми

оцінювання, які допоможуть надалі покращити планування і проведення заходів у організаціях (наприклад, методи оцінювання конференцій).

🕒 — Оцінювання впливу

Для того, аби оцінити вплив проекту, на перших зустрічах Головної робочої групи проекту було розроблено базові якісні показники, які потім було переглянуто робочою групою з метою їх співставлення.

З відгуків держслужбовців було відібрано свідчення, які розкривали переваги для обох сторін, отримані внаслідок роботи проекту.

Інформація, зібрана у такий спосіб, є прямим і опосередкованим методом вимірювання впливу проекту, а також слугує засобом демонстрації найкращих практик.

На початку серії майстер-класів серед усіх учасників було проведено анкетування, яке показало їх рівень обізнаності у сфері адвокати й мережування. Результати анкетування було проаналізовано у кількісному і якісному вимірах відповідно до базових показників.

Рекомендації для органів влади:

- Підвищити професійний рівень державних службовців
- Налагодити механізм соціального замовлення
- Впровадити системи моніторингу та оцінки програм соціального замовлення
- Здійснювати системну інформаційно-просвітницьку діяльність українського суспільства
- Ініціювати міжсекторальні партнерства для спільного вирішення суспільних проблем
- Враховувати громадську думку шляхом запровадження та використання механізмів місцевої демократії
- Впроваджувати стандарти ISO та принципи ефективного управління
- Демонструвати прозорість діяльності влади та її доступність

🕒 — Рекомендації

У продовж фінальної конференції учасники не тільки ділилися досвідом, але і виробили рекомендації для уряду і громадянського суспільства, призначені для поглиблення і зміцнення їх стосунків. Вони були завантажені онлайн і доступні для коментування учасниками з перспективою їх подальшої розробки. У такому вигляді вони можуть надалі обговорюватися і слугувати орієнтиром для майбутніх проектів. Вироблені наприкінці проекту рекомендації наводяться нижче.

Рекомендації для організацій громадянського суспільства

- Об'єднуватись для вирішення спільних проблем у платформи, коаліції, проекти
- Йти до влади з чітко сформульованими проблемами та конкретними варіантами їх вирішення
- Розуміти структуру влади та механізми прийняття рішень, співпрацювати з тими, хто їх приймає
- За допомогою оприлюднення річних звітів, проведення прес-конференцій, публікацій у ЗМІ, використання інтернет-ресурсів демонструвати відкритість, прозорість та бути зрозумілим для суспільства
- Постійно розвивати професійні навички та компетентність, а також реально оцінювати свій рівень
- Розробляти та впроваджувати механізми участі ОГС в законодавчому процесі, а також в прийнятті рішень, співпрацювати з представниками влади (спільна розробка стратегій, проектів)
- Просувати кращі практики співпраці громадянського суспільства та влади
- Проводити моніторинг та оцінку співпраці громадянського суспільства та влади
- Створювати інноваційні структури та моделі співпраці влади та громади

🕒 — Наслідки

Рекомендації були частиною результатів, проте довготривалі наслідки ще відчутніші!

Незважаючи на політичні труднощі, проект успішно досяг своїх безпосередніх завдань щодо стимулювання подальшої діяльності та дискусій навколо найбільш важливих засобів співпраці органів влади та громадського суспільства.

Під час визначення відповідності отриманих результатів прогнозованим, в усіх трьох сферах зафіксовано чітке співпадання.

1. Поліпшено навички ОГС в галузі адвокати

Україна:

- Одним з перших успіхів Сумської громадської ради було те, що молодіжні організації громадянського суспільства проконсультували місцеві владні органи щодо того, як розподілити кошти, призначені для міської молодіжної програми. Наш проект у цьому випадку був надзвичайно важливим, оскільки ключові люди у цій громадській раді були учасниками наших майстер-класів, деякі з них були у робочій групі, одна особа взяла участь у навчальній поїздці.
- Члени місцевої робочої групи у місті Полтава зосередилися на впровадженні у власному місті механізму соціального замовлення. Члени групи запевнили місцевих посадовців, що механізми соціального замовлення гарантують ефективну взаємодію місцевих чиновників і третього сектору. В результаті стартувала пілотна програма запровадження реабілітаційних центрів для бездомних і колишніх в'язнів.
- Значний прогрес відбувся у Сватівському районі Луганської області, де місцева громадська рада розширила поле своєї діяльності, долучившись до лобювання політики

регулювання місцевого бізнесу і просування нових механізмів залучення коштів у місцевий розвиток.

- У Луганській області місцеві ОГС пролобіювали житлову політику (включно із моніторингом податків) і процеси приватизації забудованих багатоповерхівками кварталів (включно із консультаційною підтримкою місцевого уряду).

- У місті Херсоні було подано два відкритих експертних огляди місцевої політики (огляд політики захисту гендерних прав (2010) і огляд політики захисту прав дітей(2011)); ці рекомендації ОГС наразі взято до уваги місцевим урядом. Крім того, 2011 року в місті Херсон вдалося відстояти рекомендації щодо місцевої політики нарахування податку на житловий фонд.

Молдова:

- Під час дискусій з представниками Парламенту і презентації Аналітичного Звіту про Роботу відбулися значні вдосконалення: представники ОГС зараз залучаються до лобістської діяльності для парламентаріїв і до процесу прийняття рішень.
- Веб-сторінку Парламенту www.parlament.md було вдосконалено упродовж 2011 року як безпосередній результат лобіювання громадянського суспільства.
- Уряд створив інтернет-ресурс www.particip.gov.ua, який відображає участь ОГС у процесі прийняття рішень.

2. Створення мереж контактів для залучення до співпраці

Україна:

- ОГС, що брали участь у проєкті, стали членами двох всеукраїнських об'єднань: Співдружності громадських інститутів для підтримки громадських рад і Коаліції захисту прав власності.
- В Луганській області з метою обміну інноваційними адвокатськими практиками між віддаленими територіями було створено Спільку місцевих громадських рад і ОГС.
- У 2011 році Спілька місцевих ОГС у місті Херсон виступила на захист зелених територій міста і завадила їх вирубці.
- Сумська організація «Студентське братство міста Суми» створила коаліцію молодіжних ОГС в Сумській області. Ця коаліція опростестувала результати гранту для молодіжних ОГС Сумської області, який був організований місцевою облдержадміністрацією. Представники коаліції мали декілька серйозних запитань до місцевої адміністрації стосовно конкурсного відбору. Після того, як в мережі Інтернет було опубліковано низку критичних статей про конкурс, представники Сумської облдержадміністрації погодилися обговорити суперечливі моменти з молодіжною коаліцією. Як наслідок було анулювання результатів конкурсу, і впродовж 10 днів у ЗМІ з'явилося оголошення про початок нового конкурсного відбору проєктів серед молодіжних ОГС. Новий конкурс на фінансування діяльності ОГС у Сумській області був більш прозорим ніж попередній. Слід відзначити, що представники коаліції молодіжних ОГС у Сумській області брали участь у майстер-класі з адвокати, що відбувся в Києві 10 травня 2010 року в рамках проєкту «Посилення громадянського суспільства через кордони для розвитку демократії».

Молдова:

Сформовано Коаліцію недискримінації, яка зосереджувала свою увагу на просуванні недискримінаційних практик і сформувала чотири робочі групи:

1. Медіа-експерти для планування медіа-стратегії (медіа-експерти потрібні були для того, аби згуртувати головні центри інформаційної трансляції)
2. Міждисциплінарну команду експертів у галузі економіки, соціальної політики і охорони здоров'я, з метою розробки інформаційної підтримки в інших напрямках
3. Лобістські групи (призначені для роботи з політиками)
4. Група експертів у сфері законодавства (яку все ще має бути консолідовано)

Ця коаліція розробила стратегію та план дій просування і затвердження політики

недискримінації в березні 2011 року. Було погоджено ефективний розподіл ділянок роботи між більш ніж двадцятьма учасниками, і розпочався процес реалізації проекту. В усіх дебатах, в тому числі і в дебатах у Парламентській Комісії з Прав Людини, спостерігався надзвичайно високий рівень участі.

- ОГС активно взяли участь в обговоренні і затвердженні Плану дій для захисту прав людини. Було запропоновано більш ніж 50 поправок до Плану, і ОГС підвищили рівень публічності, з'явившись у кількох теледебатах.

3. Формальні механізми стосунків між урядом і громадянським суспільством працюють ефективно і прозоро

Україна:

Головним зрушенням стало прийняття 3 жовтня 2010 року нового закону про громадські ради після консультації з ОГС у Києві. Громадські ради, офіційні структурні частини ОГС, які консультували український уряд на різних рівнях і з різних питань, не функціонували ефективно до недавньої зміни у законодавстві. Цей проект фінансово забезпечив участь учасників не лише зі столиці, а й з областей, де працював проект. Вони переконали представників влади в тому, що громадським радам повинно бути надано право робити відкриті експертні огляди місцевої політики.

Згідно нового закону всі наявні громадські ради (в загальній кількості 570) повинні реформуватися до кінця лютого 2011 року. Консенсусом і величезним прогресом стало те, що члени громадських рад, які раніше призначалися державними органами, зараз призначаються шляхом голосування ОГС.

Робоча група проекту і круглий стіл у Полтаві зіграли вирішальну роль

щодо реформування громадської ради у цьому місті, яка володіє широкими повноваженнями, нараховує велику кількість членів і має новий веб-сайт, призначений для підвищення прозорості і підзвітності структури (<http://www.rada-poltava.gov.ua/rule/vykonkom/advisory/collegium/>).

Завдяки координаційному комітету і круглому столі у Сумах створено першу громадську раду в місті, яка наразі послуговується набагато більш гнучким і функціональним підходом, аніж більшість інших громадських рад. Якщо це починання виявиться успішним, воно може стати прикладом для інших громадських рад

Молдова:

Контекст громадянського суспільства і розвитку демократії різко змінився на краще в період між прийняттям заявок на участь у проекті (грудень 2008 р.) і початком проекту (вересень 2009 р.) з переходом від авторитарного комуністичного режиму до проєвропейської демократично-орієнтованої коаліції. Це було величезним поштовхом для цілей проекту, однак і створило перешкоди для втілення запланованих відповідно до проекту заходів, які були пристосовані до складніших умов, тому цілі потрібно було переглянути. Молдовські партнери підтвердили, що внаслідок роботи проекту участь ОГС в прийнятті актуальних рішень, а також у ініціюванні необхідних поправок і коментуванні процесів, значно зросла. Крім того, ОГС також відіграли важливу роль,

підтримавши прийняття Інструкції з залучення громадськості для державних владних органів, яка роз'яснювала різноманітні практичні аспекти залучення ОГС.

У 2010 році було створено Раду Національної Співучасті, що допомагає Кабінетові Міністрів у складанні законопроектів і в політичних дискусіях. Це утворення свідчить, що ОГС причетні до розробки законопроектів і політичних проектів, включно із Планом Дій для захисту прав людини, Закону про недискримінацію і запобігання дискримінації, а також про підпорядкування Молдови різним міжнародним спеціалізованим агентствам ООН.

Дослідження практик / Молдова

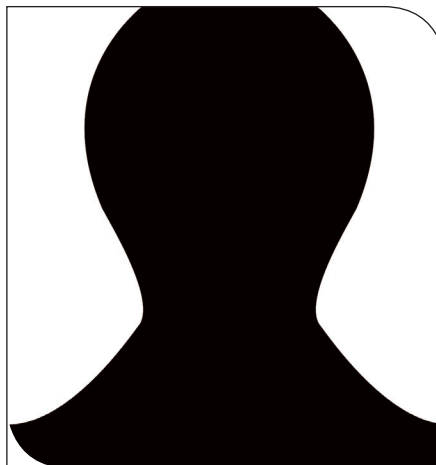

- Альянс центрів доступу громад до інформації та навчання

- м.Болохан (область Орхей), Республіка Молдова

Віктор Король
Виконавчий директор

Ліліан Котрута
Мер

? Чим займається Ваша організація/департамент?

АЦДГІН є некомерційною організацією, що об'єднує мережу із 47 центрів доступу громад до інформації та навчання, які працюють на благо малих громад. Основні напрямки роботи: доступ до інформації, сталий розвиток громад завдяки використанню інформаційних технологій, внесок у розвиток інформаційного суспільства.

Одним з ключових наших завдань є надання громадянам якісних муніципальних послуг.

Головною метою для нас є спрямувати наші послуги на задоволення потреб громадян, при цьому акцент робиться на відповідальній політиці місцевих органів влади і безперервному поліпшенні послуг, що надаються громадянам.

? Яку проблему Ви вирішували?

Державна служба в Республіці Молдова керується бюрократичною логікою, що зробила місцеве самоврядування вкрай політизованим і залежним від центральної влади.

Прозорість місцевої влади залишає бажати кращого. Більше 400 чоловік тимчасово мігрували зі своєї громади в пошуках роботи за кордоном, оскільки вони були слабо залучені до участі в житті громади.

За останні десять років робота органів місцевої влади в Республіці Молдова зазнала значних змін. Місцева адміністрація в основному зосереджена на виконанні тимчасових завдань, хоча більш доцільно зосереджувати увагу на досягненні поставлених стратегічних 0020 цілей.

? Як вибудовувалась співпраця?

Хоча наше партнерство розпочалося не так давно, воно розвивається дуже швидко. Ми створили громадський блог: <http://bolohan.wordpress.com/> і домовилися з місцевою адміністрацією щодо його спільної підтримки. Ми хочемо мобілізувати енергію державної влади та населення з метою втілення змін.

Ініціативи неурядового сектора є корисними для нашої громади. Вони спрямовані на зменшення косності місцевої адміністрації, просування і розвитку властивій йому культури, а також на забезпечення розробки стійких стратегій розвитку громади.

? Якими були результати?

Таким чином, ми подбаємо про те, щоб місцеві жителі були краще інформовані про реалізацію механізму комунікації, і про те, щоб мешканці, в тому числі і ті,

Створення та розвиток платформи <http://bolohan.wordpress.com/> є одним з перших кроків на шляху децентралізації влади та посилення місцевого самоуправління.

що перебувають за кордоном, брали участь у розробці стратегій і політики розвитку громади. Таким чином, громада стане відкритою, прозорою і більш наближеною до європейських стандартів, буде надавати своїм жителям можливості і умови для сталого розвитку.

Для того, щоб задовольнити потреби людей і професійно підходити до розгляду кожної заяви, щоб полегшити та прискорити процедури надання послуг ми будемо консультуватися з представниками громадськості, перш ніж приймати рішення.

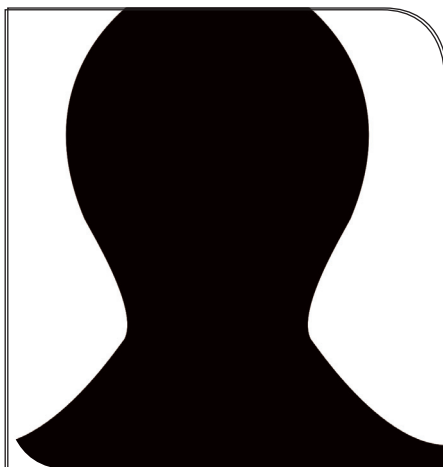

Яку пораду Ви б могли надати для розвитку між секторної співпраці?

Партнерські відносини між різними секторами, активне спілкування і відкритий діалог, прозорість процесу прийняття рішень, інформування та участь громадян у процесі прийняття рішень є передумовами для створення сприятливого клімату в громадах та їх сталого розвитку.

Неурядові організації є відмінним джерелом інформації, у них є досвід, вони відрізняються оптимізмом, ентузіазмом, творчим підходом, залучають до своєї роботи волонтерів тощо. Громадський сектор є незамінним партнером для сталого розвитку кожної громади.

- — Незалежний інститут права та громадянського суспільства в Придністровському регіоні Республіки Молдова

Віталій Ротар
Виконавчий директор
vitaliy.rotar@mail.ru

- — Автомобільний клуб в Придністровському регіоні Республіки Молдова

Тетяна Олеско
Асистент проектів
AutoClubTN@mail.ru

Дослідження практик
/ Молдова

? Чим займається Ваша організація/департамент?

<http://law-civilsociety.com>

Незалежний інститут права та громадянського суспільства є неурядовою організацією, яка була заснована в Тирасполі, Молдова, в травні 2002 року.

Інститут працює з громадськими лідерами на низовому та середньому рівнях, намагаючись підтримати активну участь громадських лідерів, молодіжних та неурядових організацій у процесі європейської інтеграції та більш широкому процесі глобалізації. Ми активно працюємо заради розвитку демократії та активного

www.safetyroads.org

Автомобільний Клуб Придністровського регіону був заснований у 2008 році кількома місцевими ентузіастами.

Питання, які займають важливе місце в порядку денному: безпека та неконфліктна поведінка на дорогах; збереження здоров'я у випадку аварії; розповсюдження ідей безпеки та неконфліктної поведінки серед учасників дорожнього руху, представників громадськості та влади через освіту; безпечні дороги та безпечний дорожній рух.

? Яку проблему Ви вирішували?

Наша НУО працює для розвитку і захисту громадянського суспільства, ідеалів гуманізму, прав людини і демократії в Придністровському регіоні; сприяє налагодженню діалогу між урядом і представниками громадянського суспільства, що на різних рівнях беруть участь у вирішенні Молдовсько-Придністровського конфлікту; координує діяльність та сприяє втіленню проектів соціологів, технічних експертів та НУО, що працюють в галузі вирішення конфліктів, права та розвитку громадянського суспільства; працює над встановленням партнерських відносин та мережі, що можуть зміцнити громадянське суспільство Придністровського регіону та розширити міжнародні відносини.

Безпечні транспортні засоби допомагають уникнути аварій і зменшити тяжкість травм при аварії. Дослідження та впровадження основ безпеки транспортних засобів є ключовим аспектом забезпечення безпеки всіх учасників дорожнього руху.

Роблячи безпеку дорожнього руху пріоритетним питанням для всієї громади, ми можемо максимально використовувати переваги, які будуть отримані від нашої діяльності.

? Як вибудовувалась співпраця?

Наша співпраця з Придністровським університетом та регіональним Міністерством освіти почалася цього року й інтенсивно розвивається. Ми намагаємося розробляти інформаційно-освітні матеріали у співпраці з місцевими інститутами для залучення різних фахівців та експертів. Ми працюємо

У 2011 році клуб організував круглий стіл, присвячений безпеці дорожнього руху для ширшого інформування про масштаби проблем безпеки дорожнього руху на національному та місцевому рівні. Клуб надав інформацію, статистичні дані і ресурси для небайдужих до цієї проблеми і зацікавлених у навчанні безпеці

максимально відкрито і прозоро. Останні три місяці ми спрямували зусилля на створення ради НУО, яка може стати сильним лобі для участі НУО в законотворчості та громадської участі.

дорожнього руху. Клуб став форумом для обговорення і обміну ідеями з питань безпеки дорожнього руху.

? Якими були результати?

В результаті співпраці з юридичним факультетом Придністровського університету в 2011 році Незалежний інститут права та громадянського суспільства випустив посібник з освіти в галузі права та прав людини для учнів шкіл Придністровського регіону.

У 2011 році ми залучили представників державних органів влади до активної участі в проекті «Захист та просування прав жертв торгівлі людьми і домашнього насильства» за підтримки ПРООН, МОМ, ОБСЄ та ЮНФПА. Географія проекту - 6 сіл у Придністров'ї. Основна ідея - це виявлення проблем села в цій сфері та започаткування тісного співробітництва з державними установами, що працюють в цій галузі.

У 2011 році разом з експертами з муніципальної поліції було проведено акцію «Увага: діти». Для дітей було організоване невелике шоу про безпеку дорожнього руху. Це була інтерактивна вистава, котра навчала дітей найбільш безпечним способам переходу дороги, їзди на велосипеді і т.д.

У червні 2011 року у співпраці з Тираспольським Муніципальним автомобільним клубом було проведено акції з безпеки дорожнього руху, такі як “Будьте обережні за кермом!” та “Подумайте, перш ніж сісти за кермо”. Такі акції також проводились в деяких сільських районах Придністров'я: Кам'янка, Бендери, Дубоссари. Члени АКТ поширювали листівки і брошури про безпеку на дорогах.

? Яку пораду Ви б могли надати для розвитку між секторної співпраці?

Міжсекторальне партнерство набуло особливого розвитку за останні кілька десятиліть після

Партнерство - це альянс організацій, що представляють два або більше секторів, які беруть на себе

того, як стало очевидно, що основні світові проблеми - соціальні, економічні та екологічні - не зможуть бути спонтанно і в межах однієї окремої галузі. Навички, ресурси, мережі і досвід різних секторів може використовуватись для пошуку нових цікавих і творчих рішень.

зобов'язання працювати разом для розробки і реалізації конкретних проектів. Таке партнерство передбачає, що учасники готові ділити ризики, витрати та вигоди, регулярно переглядати відносини і змінювати умови партнерства в разі необхідності. Альянси утворюються, наприклад, з представників бізнесу, уряду та громадянського суспільства, котрі стратегічно поєднують ресурси та досвід кожного для пошуку рішення конкретної проблеми.

Партнерство між різними суільними секторами передбачає подолання певних відмінностей між бізнесом / НУО / органами влади. Зацікавленість органів влади та неурядових організацій у співпраці з бізнесом є досить сильною, тому їх конкурентні стосунки почали переростати в партнерські. Партнерство між секторами означає, що різні верстви суспільства відкриті для спілкування та спільної роботи одна з одною, відбувається сприяння та створення більш відкритих моделей залучення різних сторін для пошуку рішень.

Це інструмент для досягнення результатів ділового, соціального та екологічного розвитку за рахунок оптимізації ефективності використання досвіду та основних ресурсів різних партнерів.

— State Chancellery

Вікторія Куйба

Голова відділу політики
децентралізації, Державна
канцелярія

— National Participation
Council

Сорін Мереакре

Президент Національної Ради
Участі

Чим займається Ваша організація/департамент?

Відділ політики децентралізації Державної канцелярії є підрозділом центральних органів влади, що відповідає за підготовку проектів документів з питань громадської політики в галузі місцевого державного управління, децентралізації та місцевого самоврядування.

Місія Відділу полягає в проведенні аналізу, моніторингу та оцінки реалізації принципів ефективного управління на місцевому рівні. Відділ надає допомогу уряду в розробці узгодженої системи прийняття рішень із застосуванням найсучасніших інструментів на всіх стадіях

Національна Рада Учасі є дорадчим органом, який складається з представників громадянського суспільства. Зусилля Ради спрямовані на розвиток і просування стратегічного партнерства між державними органами, громадянським суспільством та приватним сектором з метою зміцнення представницької демократії в Молдові. Рада полегшує спілкування та участь неурядових зацікавлених сторін у процесі прийняття рішень на центральному рівні.

Рада фокусує свою діяльність на двох ключових аспектах:

- участь на всіх етапах процесу

процесу вироблення політики. На даний час Відділ відповідає за розробку Національної стратегії децентралізації, яка є першим і основним стратегічним документом державної політики в галузі місцевого державного управління.

стратегічного планування;

- створення інституційної основи для консультацій на рівні центральної влади.

Члени Ради є представниками неурядових організацій Молдови, що зайняті в різних сферах діяльності.

Яку проблему Ви вирішували?

Національна Рада Учасі дала згоду Державній канцелярії щодо призначення свого представника членом Паритетної комісії з децентралізації. Рада була також залучена до розробки пропозицій щодо політики в галузі місцевого управління. Вона запропонувала концепцію проведення консультацій щодо проекту Стратегії Децентралізації з НУО та різними цільовими групами, представниками незахищених прошарків населення, етнічних меншин, жінками, організаціями, що діють в сфері прав людини та гендерної рівності.

Для синхронізації дій громадянського суспільства з зусиллями уряду в галузі децентралізації та місцевого самоврядування, в ході консультацій з громадськістю було погоджено спільний порядок денний.

? Яку проблему Ви вирішували?

Для покращення проекту Національної стратегії децентралізації і для використання інтелектуального потенціалу представників громадянського суспільства в цьому процесі ми сприяли розширенню формату проведення громадських консультацій з різними цільовими групами громадянського суспільства. Для цього ми з паном Соріном Мереакре, Президентом Національної Ради Учасі, узгодили загальну програму дій. Для більш активного залучення громадянського суспільства до процесу прийняття рішень, пов'язаних з децентралізацією, ми погодилися на призначення одного представника Ради Національної Учасі (представника громадянського суспільства) членом Паритетної Комісії з децентралізації, яка є органом, що координує і просуває реформи з децентралізації. До складу комісії входить рівне число представників урядових та неурядових секторів, а очолює її прем'єр-міністр Молдови.

Національна Рада Учасі дала згоду Державній канцелярії щодо призначення свого представника членом Паритетної комісії з децентралізації. Рада була також залучена до розробки пропозицій щодо політики в галузі місцевого управління. Вона запропонувала концепцію проведення консультацій щодо проекту Стратегії Децентралізації з НУО та різними цільовими групами, представниками незахищених прошарків населення, етнічних меншин, жінками, організаціями, що діють в сфері прав людини та гендерної рівності.

Для синхронізації дій громадянського суспільства з зусиллями уряду в галузі децентралізації та місцевого самоврядування, в ході консультацій з громадськістю було погоджено спільний порядок денний.

? Як вибудовувалась співпраця?

Наше співробітництво почалося на самих ранніх стадіях визначення інституційних засад

В ході нашої роботи ми обговорили різні питання, пов'язані з принципами ефективного

децентралізації та поступово розвивається. Ми маємо спільно встановлені цілі. Ми провели спільні робочі засідання, консультативні зустрічі, регулярно обмінюємось думками та інформацією. Ми маємо спільний порядок денний щодо зміцнення співпраці між урядовими і неурядовими секторами. Ми організували громадські дебати навколо положень проекту Стратегії Децентралізації з точки зору прав людини та гендерної рівності.

управління, прозорості в прийнятті рішень, недискримінацією, відповідальністю осіб, які приймають рішення, практичним впровадженням прав людини і принципів гендерної рівності, розширенням співпраці державних службовців з представниками громадянського суспільства на всіх етапах стратегічного планування, залученням громадських організацій до оцінки та моніторингу реалізації державної політики.

? Якими були результати?

У рамках спільних робочих груп, до яких входили представники державного сектору та громадянського суспільства, було знайдено кілька оптимальних рішень з питань децентралізації, участі жінок у прийнятті рішень, ефективного та рівного доступу незахищених прошарків населення до суспільних послуг, прозорості прийняття рішень.

Варто згадати про адвокасі-кампанію, яку проводив Сорін Мереакре. Під час засідання уряду він добивався підтримки законопроекту, який сприяв утвердженню квоти для жінок у виборчих списках. При цьому

У рамках спільних робочих груп, до яких входили представники державного сектору та громадянського суспільства, було знайдено кілька оптимальних рішень з питань децентралізації, участі жінок у прийнятті рішень, ефективного та рівного доступу незахищених прошарків населення до суспільних послуг, прозорості прийняття рішень.

Варто згадати про адвокасі-кампанію, яку проводив Сорін Мереакре. Під час засідання уряду він добивався підтримки законопроекту, який сприяв утвердженню квоти для жінок у виборчих списках. При цьому

він наполягав не на 30%, як планувалося спочатку, а на 40%, що є сміливим кроком і поважною ініціативою у специфічному контексті Республіки Молдова.

він наполягав не на 30%, як планувалося спочатку, а на 40%, що є сміливим кроком і поважною ініціативою у специфічному контексті Республіки Молдова. У нас є конкретні пропозиції, включені в проект Стратегії децентралізації. Ми залучили нашу мережу регіональних та місцевих організацій до визначення можливостей для децентралізації. Ми розповсюдили серед наших членів інформацію про дії уряду у сфері децентралізації та місцевого самоврядування. Ми вивчили можливості спільного виконання деяких обов'язків, особливо в соціальній сфері, з місцевою владою. Ми рішуче сприяли внесенню поправок в законодавство щодо частки жінок у виборчих списках. Ми також стали свідками обміну знаннями між державними службовцями та представниками НУО, зокрема, тих, що працюють в галузі прав людини та гендерної рівності.

Дослідження практик
/ Молдова

Яку пораду Ви б могли надати для розвитку між секторної співпраці?

Існують дієві методи покращення процесу вироблення політики, ґрунтовані на спільній дії громадянського суспільства та влади. В цьому плані важливі такі елементи, як

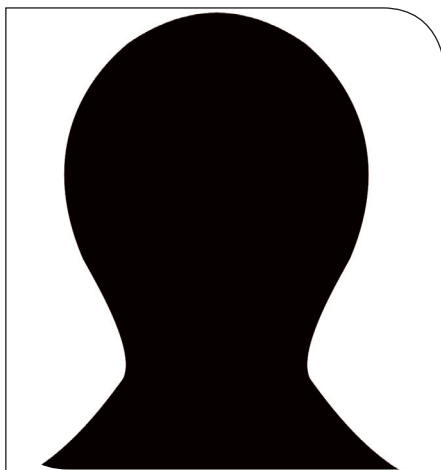
Інтенсифікація дій для зміцнення інституційного потенціалу та професійного розвитку, створення комунікаційних платформ, вивчення передового міжнародного досвіду, застосування можливостей,

Дослідження практик
/ Молдова

обмін досвідом, техніками та робочими інструментами, що використовуються в урядовому і неурядовому секторах; укладання меморандумів / угод про співпрацю, в яких розподіляються зобов'язання; створення мереж для комунікації та передачі знань в цільовій області.

отриманих в процесі європейської інтеграції для використання коштів, доступних для Молдови.

— Regional Center
CONTACT-Balti

Володимир Гіту
Виконавчий директор

— City Hall of
Municipality Bălți

Тетяна Дубіцька
Головний спеціаліст,
Департамент молоді та спорту,
мерія міста Белць

? Чим займається Ваша організація/департамент?

Місія: підтримка демократичних процесів у суспільстві, побудова громадянського суспільства через сприяння громадським ініціативам, пропаганда і реалізація ідей відкритого суспільства. Підтримка неурядових організацій в Молдові через створення сильної та життєздатної мережі НУО, сприяння реальному і відкритому діалогу між представниками неурядового сектору і державних органів, полегшення обміну інформацією.

У Департаменті у справах молоді та спорту моя місія полягає в сприянні розробці стратегій розвитку на місцевому рівні і проведенні заходів по залученню фінансування для реалізації цих стратегій.

? Яку проблему Ви вирішували?

Недостатня співпраця між ОГС та місцевими органами державної

Неурядовим організаціям, що займаються молодіжними

влади при вирішенні проблем різних категорій громадян.

Недостатня кількість знань і рівень потенціалу організацій громадянського суспільства у виявленні проблем громади, пошуку оптимальних рішень і вирішенні проблем.

питаннями і відстоюють права молоді, не вистачає потенціалу для ефективного комплексного підходу до проблем молодих людей. У муніципальному окрузі Белць було засновано кілька реабілітаційних центрів для незахищених верств населення, де працює персонал, що потребує додаткового навчання.

Як вибудовувалась співпраця?

Наша співпраця з пані Дубіцькою розпочалася рік тому і значно поглибилась з того часу.

У 2011 році Тетяна брала участь в мобілізації групи ОГС і персоналу соціальних центрів Бельца для участі в освітній діяльності за кількома темами (у тому числі державна політика, написання заявки на отримання гранту), що була проведена нашими фахівцями. Крім того, наша організація разом з Тетяною та її колегами бере участь в процесі розробки місцевих стратегій для молоді.

Ми з паном Гіту знаємо один одного протягом декількох років, але наша тісна співпраця почалася в минулому році. Тоді пан Гіту попросив у мене підтримати активізацію молоді представниками неурядових організацій для участі у тренінгах, організованих Центром КОНТАКТ-Белць. Ми співпрацювали з Владом в процесі розробки та здійснення місцевої стратегії для молоді, в тому числі під час організації діяльності в рамках Європейського вектору з питань інформування про європейську інтеграцію.

Якими були результати?

Завдяки зусиллям Тетяни на тренінгах, що проводяться нашою організацією, було дуже багато учасників з молодіжних громадських організацій та представників муніципальних

Нам вдалося налагодити хорошу співпрацю, що дала вражаючі результати в сфері навчання та підготовки представників ОГС. Завдяки Центру КОНТАКТ-Белць ці люди розширили свої можливості

реабілітаційних центрів. Разом з Тетяною ми зуміли організувати ряд заходів, присвячених європейській проблематиці, на муніципальному рівні та конференцій у приміщеннях мерій.

в розробці та просуванні державної політики, залученні фінансування та управлінні організацією.

Яку пораду Ви б могли надати для розвитку між секторної співпраці?

Дуже важливо усвідомити істотну цінність результатів нашого успішного досвіду співпраці з місцевими органами влади та розширювати їх, працюючи з іншими місцевими державними установами для отримання кращих результатів.

На даному етапі наша організація розробляє меморандум про співробітництво та довгострокові відносини з місцевими органами влади, котрий буде представлено на розгляд та затвердження муніципальній раді.

Співпраця з Владом і Регіональним Центром КОНТАКТ-Белць переконали мене в тому, що місцеві державні органи влади можуть вчитися один в одного в межах ефективної взаємодії між секторами. Від сильної НУО місцеві органи влади можуть дізнатися, як знайти зовнішні ресурси фінансування, як ними управляти і як організувати інформаційні кампанії для формування громадської думки.

● — Громадський Рух
Жіночих НУО**Антоніна Вакарчук**
Виконавчий директор

● — Gagauzian Autonomy

Микола Стоянов
Віце-Башкан Гагаузької
автономії

? Чим займається Ваша організація/департамент?

Громадський Рух Жіночих НУО є регіональною організацією, яка працює в південній частині Республіки Молдова - в автономному територіальному утворенні Гагаузія. З 1998 року ми провадимо діяльність в області забезпечення рівних можливостей для жінок і чоловіків у сім'ї та в суспільстві, підвищення ролі й активності жінок і молоді задля розвитку громади, надання допомоги багатодітним сім'ям, незахищеним прошаркам населення (діти, інваліди, безробітна молодь, літні люди). З 2005 року в Придністров'ї та Гагаузії в рамках роботи нашої організації діє Молодіжна мережа

Як член Виконавчого комітету Гагаузької Автономії я відповідаю за соціальний розвиток, і тому працюю з усіма секторами громадянського суспільства на засадах співробітництва і партнерства

волонтерів-інструкторів та волонтерський клуб «М-Ліга». Наші веб-сайти: www.msfmmsi.com, www.volunteers-pmr.ucoz.ru Блог російською мовою: www.aedgagauzia.wordpress.com

Яку проблему Ви вирішували?

Більшість НУО Гагаузії - понад 80 відсотків зареєстрованих в Департаменті юстиції Гагаузії (всього 287 НУО) - пасивні, не мають достатнього досвіду у співпраці між собою, з місцевою владою чи громадянським суспільством. Відсутність зв'язків на національному та міжнародному рівнях призводить до неефективної роботи більшості місцевих НУО регіону Гагаузії.

Більшість НУО Гагаузії - понад 80 відсотків зареєстрованих в Департаменті юстиції Гагаузії (всього 287 НУО) - пасивні, не мають достатнього досвіду у співпраці між собою, з місцевою владою чи громадянським суспільством. Відсутність зв'язків на національному та міжнародному рівнях призводить до неефективної роботи більшості місцевих НУО регіону Гагаузії. Ми готові співпрацювати з НУО Гагаузії і вже підтримали деякі з їх проектів. Але нам потрібно більше конструктивних пропозицій та ініціатив від них. Це має бути комплексний механізм; можливо, спеціально-розроблена Загальна стратегія на базі спільної платформи для ефективної роботи в цьому напрямку.

Як вибудовувалась співпраця?

Завдяки зустрічі з нашими українськими колегами - лідерами громадських організацій і

Дослідження практик
/ Молдова

представниками української влади - ми отримали багато корисної інформації про їх досвід та найкращі практики співпраці між цими двома секторами. Ми використали нові знання в Молдові для розвитку нашої співпраці з місцевими та обласними органами влади. У співпраці з Виконавчим Комітетом Гагаузії і його департаментами ми домовилися про розробку спільної стратегії соціально-економічного розвитку на 2011-2015 роки. Крім того, завдяки новій інформації про європейські механізми, що використовуються у цій області, отриманій під час навчального візиту до Бельгії і Великобританії, ми разом з іншими гагаузьськими НУО провели форум неурядових організацій і створили раду партнерства для розробки стратегічного плану з розвитку громадянського суспільства Гагаузії на 2011-2015 роки. Члени цієї Ради зустрілися з керівництвом Виконавчого Комітету Гагаузії і підписали меморандум про довгострокове співробітництво.

Якими були результати?

На даний час консорціум НУО спільно з представниками регіональних органів влади зайняті

В Гагаузії 26 територіальних громад. Більшість мерів цих міст і сіл готові співпрацювати з

підготовкою єдиної регіональної стратегії соціального розвитку.

представниками громадянського суспільства в розробці загальної стратегії соціального розвитку. Башкан Гагаузії – п.Михайло Фурмузал спільно з відділеннями Виконавчого Комітету Гагаузії роблять свій внесок у цей процес.

Яку пораду Ви б могли надати для розвитку між секторної співпраці?

Партнерство між секторами має бути більш професійним, орієнтованим на результат і комплексний підхід до партнерства між НУО та владою. Обидві сторони повинні працювати на засадах гнучкості, толерантності і взаємної довіри.

Дослідження практик
/ Молдова

Дослідження практик / Україна

ІСТОРІЯ УСПІХУ

співпраці між Барською районною бібліотекою та Комітетом Верховної Ради України з питань культури і духовності щодо покращення стану сільських бібліотек

⊙ — Комунальний заклад „Барська районна бібліотека”, місто Бар Вінницької області

Lubov KYRYLYUK

⊙ — Секретаріату Комітету Верховної Ради України з питань культури та духовності

Наталія Колесніченко-Братунь
Завідувач секретаріату

UKR

? Чим займається Ваша організація/департамент?

Наша бібліотека реалізовує свої функції в якості інформаційного, освітнього та громадського центру свого району. Бібліотека обслуговує понад 6 000 користувачів на рік, тут діють 10 клубів за інтересами, 2 центри з безкоштовним наданням доступу до мережі Інтернет та „Інтернет-окулярів” (для сліпих

Відповідно до Постанови Верховної Ради України від 04.12.2007 № 4-VI «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України шостого скликання» Комітет Верховної Ради України з питань культури і духовності здійснює законопроектну роботу, готує,

і слабкозорих), інформаційно-консультативний правничий офіс, результативно працює Центр проектного менеджменту з навчання методиці написання проектних заявок на конкурси від вітчизняних та зарубіжних донорів. Бібліотека є учасником Мережі пунктів доступу громадян до офіційної інформації (<http://pdp.org.ua/caps>), що координується Українською бібліотечною асоціацією у партнерстві з Програмою сприяння Парламенту України за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку.

попередньо розглядає питання, віднесені до повноважень Верховної Ради України, та виконує контрольні функції у різних сферах культури, зокрема, і з питань культурно-просвітницької діяльності (видавничої справи, бібліотечної справи, кінематографії, народних художніх промислів).

Окрім законопроектної роботи, Комітет проводить слухання інформаційного, законодавчого або контрольного характеру. Вся діяльність Комітету висвітлюється на сайті <http://kompkd.rada.gov.ua/kompkd/control/uk/index>.

Дослідження практик
/ Україна

Яку проблему Ви вирішували?

Бібліотека намагалась привернути увагу владних структур усіх рівнів до вирішення вкрай важливих проблем публічних бібліотек, передусім тих, що знаходяться у сільській місцевості, для подолання негативних тенденцій скорочення їх мережі, недостатнього виділення коштів на передплату періодики та поповнення бібліотечних фондів, відсутність процесів оновлення застарілої матеріально-технічної бази книгозбірень.

Для вирішення цих проблем необхідно було виробити ефективну стратегію розвитку

Кількість користувачів сільськими бібліотеками, незважаючи на суттєві темпи скорочення цих закладів, зменшилася лише на 2-3%, що свідчить про необхідність збереження цих бібліотек.

Вони залишаються в своїй більшості єдиними культурно-інформаційними закладами у сільській місцевості.

Більшість сільських бібліотечних установ потребує капітального ремонту або знаходиться у старих аварійних приміщеннях, значна кількість приміщень не опалюється, застаріла матеріально-

бібліотечної справи у сільській місцевості як важливої складової соціально-культурного розвитку села.

Запорукою успіху у цій справі могли б стати державна програма підтримки розвитку бібліотек, надання провайдерських послуг інтернет-зв'язку у сільській місцевості з близькою перспективою комп'ютеризації книгозбірень, створення сприятливого механізму для участі бібліотек у конкурсах на отримання грантів, закладених у регіональних бюджетах.

технічна база, постійно виникають труднощі з комплектуванням фондів для сільських бібліотек, передплатою періодичних видань.

Сільська бібліотека здатна вирішити більшість проблем. Вона є територією духовності та знань, першим помічником в освіті, професійному становленні, організації дозвілля населення, наданні унікальних можливостей широкого користування українськими та світовими інформаційними ресурсами, накопиченими бібліотеками України та інших країн. Сьогодні перспективи розвитку сільських бібліотек пов'язані з поєднанням функцій традиційної бібліотеки та сучасного інформаційного центру.

Як вибудовувалась співпраця?

Як учасник Мережі пунктів доступу громадян до офіційної інформації наша бібліотека отримує інформацію про анонси заходів комітетів Верховної Ради, зокрема, і комітетські слухання. Ми дізналися, що Комітет з питань культури і духовності планує провести комітетські слухання на тему стану сільських бібліотек і вирішили взяти участь у цих слуханнях, щоб представити народним депутатам України, представникам органів

Комітетські слухання окрім народних депутатів України, передбачають участь представників органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, громадськості, наукових установ. Після прийняття рішення членами Комітету про проведення слухань, розміщується анонс на сайті Комітету та Верховної Ради України і всі зацікавлені сторони можуть письмово зголошуватись на

виконавчої влади своє бачення щодо стану бібліотек, а також шляхів покращення ситуації. Потім із відповідним листом ми звернулися в секретаріат Комітету і були запрошені зробити виступ на комітетських слуханнях.

участь в слуханнях, на виступ із пропозиціями. Серед учасників слухань була і представниця Барської бібліотеки, яка надала слушні пропозиції.

? Якими були результати?

Комітету вдалося привернути увагу громадськості до бажання з боку законодавчої влади опікуватись станом бібліотечної справи на селі. На слуханнях Комітету «Розвиток сільських бібліотек як інформаційних і культурних центрів», що відбулись 18 травня 2011 року прийнято резолюцію про розробку та внесення на розгляд парламенту у 2011-2012 роках проектів відповідних нормативних документів щодо функціонування та розвитку публічних бібліотек в Україні, вироблено чіткі рекомендації для Кабінету Міністрів України, Міністерства культури України, Державної агенції з питань науки, інформації та інновацій, а також Раді Міністрів АР Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям, органам місцевого самоврядування.

За результатами слухань на засіданні комітету було ухвалено резолюцію, яка містить рекомендації Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності, Кабінету Міністрів України, Міністерству культури України, органам місцевого самоврядування. Повний текст документу розміщений на сайті:

http://kompkd.rada.gov.ua/kompkd/control/uk/publish/article?art_id=45280&cat_id=45190

? Яку пораду Ви б могли надати для розвитку міжсекторної співпраці?

На нашу думку, дуже зручним і інформативним є сайт Верховної Ради України та сайти комітетів, де розміщуються анонси заходів, тому, зацікавленим взяти в них участь, необхідно слідкувати за сайтом, налагоджувати співпрацю із відповідними комітетами і намагатися зробити коротку, але змістовну презентацію своїх ідей.

Участь громадськості у законодавчому процесі, контролі за виконанням вже діючого законодавства є дуже важливою для розбудови громадянського суспільства в Україні, підвищення ефективності співпраці між громадськістю та владою. Переконана, що громадським організаціям необхідно постійно підвищувати свою професійну спроможність співпрацювати з органами влади, брати участь не тільки в заходах, а і в підготовці законопроектів тощо. органами влади, брати участь не тільки в заходах, а і в підготовці законопроектів тощо.

Case Study 4:

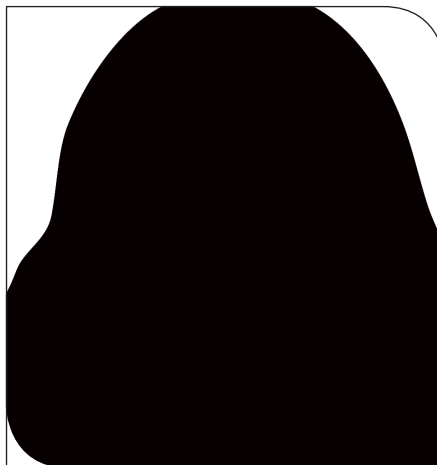
Building the structures for long-term engagement

● — Полтавська філія
Суспільної служби
України

Hanna KIYASHCHENKO

● — Депутат Полтавська
міська рада

Людмила Лисенко
голова депутатської комісії

Чим займається Ваша організація / управління?

Основні напрямки діяльності

- соціальне консультування
- організація та проведення навчальних семінарів, тренінгів
- методична допомога ОГС
- аналіз громадської думки
- регіональні опитування
- гендерні дослідження

Я депутат міської ради, очолюю депутатську комісію з питань соціального захисту населення, охорони здоров'я, материнства і дитинства.

В чому полягала проблема?

Міська влада вже декілька років поспіль виділяє кошти

Як голова комісії я бачу багато проблем, які повинна вирішувати

для діяльності громадських організацій. Але існуючий механізм не сприяє ефективному використанню коштів: на конкурс виноситься лише одна проблема, вирішенням якої займається вузьке коло ІГС. Рішення конкурсної комісії однобокі, бо до її складу входять практично лише представники влади, не враховується думка представників ІГС ні при визначенні пріоритетних проблем, ні при визначенні переможців. Не існує механізму моніторингу виконання проектів та оцінки їх ефективності.

міська влада, і в той же час обмеженість міського бюджету, тому мене зацікавив механізм Соціального замовлення, який дозволяє залучати до вирішення проблем ОГС і ефективно використовувати кошти міста.

Як здійснювалось партнерство?

Була створена робоча група з представників ІГС, які мають досвід громадської діяльності та співпраці з владою. Було ознайомлено виконавчу владу та депутатів міської влади попереднього скликання. Проведені круглі столи, робочі зустрічі спільно з депутатами та працівниками управлінь міської влади. При зміні влади ця робота продовжилась. Був розісланий проект рішення про Соціальне замовлення міському голові, заступникам, секретарю міської ради, головам депутатських комісій, проведений спільний круглий стіл за участі представників Громадської ради,

Я детально вивчила переданий мені проект Положення про соціальне замовлення і зрозуміла, що цей механізм дає нові можливості для вирішення проблем наших громадян.

Під час круглого столу я почула ще про український та зарубіжний досвід, тому підтримала ідею про відпрацювання Соціального замовлення на одному пілотному проекті. А потім з врахуванням цього досвіду запровадити його для всіх проектів громадських організацій.

голів постійних депутатських комісій та заступника міського голови.

Якими є результати?

Ми добились того, що багато громадських організацій, які входять до складу Громадської ради зрозуміли, як працює механізм соціального замовлення, та підтримують його прийняття.

Голови депутатських комісій та заступник міського голови також переконались, що цей механізм забезпечує ефективну взаємодію влади з громадськістю. Управління з охорони здоров'я та освіти висловили свою готовність співпрацювати з ІГС у разі прийняття рішення про впровадження механізму соціального замовлення.

Зараз триває розробка пілотної програми із застосуванням механізму соціального замовлення щодо створення центру ресоціалізації осіб без місця проживання та тих, що звільнились з місць позбавлення волі, є підтримка дій з боку міської влади, обрано приміщення для центру, що потребує капітального ремонту. На разі здійснюється пошук інвестицій до цього важливого соціального проекту.

Я буду підтримувати впровадження соціального замовлення на рівні Полтавської міської ради.

Які поради Ви могли б дати для розвитку між секторної співпраці

Порадила б ІГС не шукати у владі ворогів, а шукати союзників і партнерів. Влада це не щось інородне - це наші співгромадяни, які теж працюють на громаду, але не створюйте їм додаткових проблем, а пропонуйте допомогу та співпрацю.

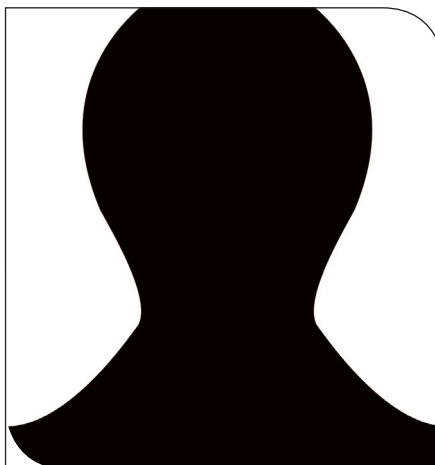
Я сприймаю пропозиції від ГО, які пропонують нові підходи до вирішення складних питань, тому не бійтеся звертатися до депутатів, ми відкриті до співпраці.

● — Херсонського міського
Центру молодіжних
ініціатив «Тотем»

Олена Афанасьєва
Виконавчий директор

● — Херсонська
обласна державна
адміністрація

В'ячеслав Білий
Перший заступник голови

? Чим займається Ваша організація / управління?

Підтримка раціональних молодіжних ініціатив, сприяння всебічному розвитку молоді, що передбачає як формування активної громадянської позиції, так і особистісний розвиток.

Херсонська обласна державна адміністрація – орган виконавчої влади Херсонської області.

? В чому полягала проблема?

Херсонська молодь наразі активно шукає нових способів самореалізації та культурного розвитку. При цьому гостро стоїть питання ресурсів для цієї творчості – як фінансових, так і матеріально-технічних, інформаційних. Молодь звертає увагу на ті ресурси міста, які наразі не є запитаними: закинуті будівлі, промислові об'єкти тощо. Через

Херсон у спадок від радянських часів отримав розвинуту промислову інфраструктуру, яка з економічною перебудовою вийшла з використання і з часом руйнується. Продовження експлуатації багатьох з цих об'єктів за призначенням наразі практично неможливе. Це негативно впливає на зовнішній вигляд міста, його

мистецький підхід вони готові в них вдихнути нове життя і в той же час дати волю своїй творчості.

туристичний імідж, екологічну ситуацію.

? Як здійснювалось партнерство?

Центр молодіжних ініціатив «Тотем» звернувся до обласної та міської адміністрації з проектом «Terra Futura»: поширення в м.Херсоні досвіду ревіталізації – перетворення урбаністичного простору на публічний простір для культури та мистецтва». Посадовці з цікавістю сприйняли нашу ініціативу, але справжню підтримку ми отримали саме від обласної адміністрації, яка допомогла дослідити ситуацію: виявилось, що в місті є дійсно багато приміщень, які б підійшли нам для проведення наших заходів. Особливо зацікавився нашою ідеєю заступник голови ОДА В'ячеслав Білий, який особисто оглянув разом із нами промислові об'єкти і надав допомогу у проведенні переговорів з власниками.

Центр «Тотем» запропонував нам творчий підхід до проблеми покинутих промислових об'єктів. Їх варіант ревіталізації дозволяв не просто використовувати ці будівлі, а й робив їх привабливими для молоді, цікавими та сучасними. Ми дали їм можливість обрати зручне приміщення для проведення їх заходів і по можливості сприяти подальшій реалізації проекту.

? Якими є результати?

Співпрацюючи з владою, ми знайшли нові можливості для розвитку міста і отримали дуже конструктивні поради щодо підготовки та презентації наших ідей та ініціатив – і це дуже

Херсон отримав цікавий досвід використання старих промислових об'єктів. Ми раді, що старі, непридатні для використання будівлі знайшли своє оригінальне, творче переосмислення. Це сприяє

важливо, тому що для діалогу з владою та бізнесом необхідно вміти готувати пропозиції з всебічним обґрунтуванням – соціальним та економічним.

іміджу Херсона як сучасного міста, цікавого для туризму та молоді.

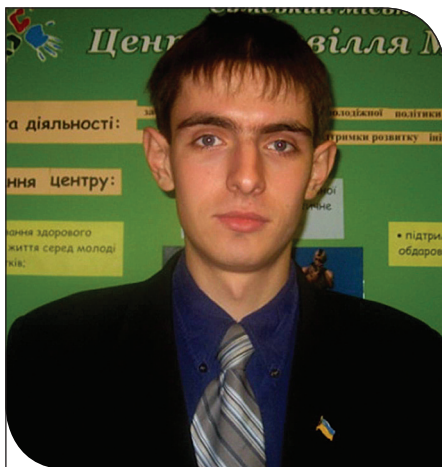
Які поради Ви могли б дати для розвитку між секторної співпраці?

Зацікавте органи влади своїми проектами. Повірте: вони теж потребують цікавих ідей.

Коли перед вами постає проблема, яка потребує креативу, творчого мислення – не забувайте, що молодіжні організації можуть бути безцінним джерелом оригінальних, цікавих пропозицій.

Історія успіху: як ми пиляли бюджет

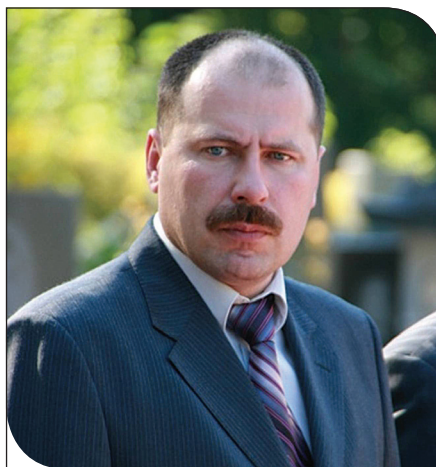
⊙ — Голова міської організації старшокласників (МОСТ), Місто Суми

Olexii SAKHNO

Голова міської організації

⊙ — Місто Суми

Олег Медуниця

Помічник міського голови

Чим займається Ваша організація/департамент?

Наша організація займається захистом прав та інтересів студентів, підвищенням їх особистої та колективної спроможності. Ми проводимо багато акцій, тренінгів, форумів та квестів. Останнім часом професійно займаємося громадянським представництвом на місцевому рівні.

Як помічник міського голови я налагоджую мости співпраці між мером, виконкомом, депутатським корпусом та ІГС.

Яку проблему Ви вирішували?

Ми намагалися добитися виділення фінансування з міського бюджету проектів молодіжних організацій на конкурсній основі. На рівні

У нашому шляху до Європи є необхідність дотримання певних європейських стандартів.

регіону такий конкурс існував і раніше. Але зі зміною влади він перестав бути відкритим.

Але чому б не фінансувати конкурс з міського бюджету? Це нормальна європейська практика.

У нас було багато запитань.

Адже для фінансування проектів необхідно кілька речей. Для цього мали відбутися зміни у програмі «Молодь Сумщини», адже в Україні діє програмно-цільовий метод фінансування. Далі профільна комісія та комісія з питань бюджету мали визначитися, яку суму коштів і під які пріоритети виділити. І лише потім, після погодження цими учасниками проекту, рішення виносить на сесію міської ради. І жодної гарантії в тому, що це рішення буде підтримано.

Особливо це стосується відносин у площині громадянського суспільства.

Одним із елементів громадянського суспільства є фінансування проектів громадських організацій через муніципальні гранти.

Для мене це абсолютно ясно і логічно.

Тому, коли з'явилася ініціатива впровадити таке фінансування, я одразу погодився.

Як вибудовувалась співпраця?

Ми створили коаліцію з молодіжних громадських організацій. Перше, що ми зробили, це сформувавши нашу позицію і виклали її на папері у вигляді звернення (прес-релізу).

Наступним кроком було узгодження позицій з мером. Після того, як отримали такого союзника, ми почали консультації і зустрічі з

Я порадив зробити процес публічним.

Представники коаліції організацій за моїм сприянням зустрілися з міським головою і чітко, точно і виважено сформулювали своє бачення розвитку ситуації. Міський голова погодився і пообіцяв всебічну підтримку.

Проте я одразу наголосив

лідерами різних фракцій міського парламенту. Нашим успіхом було те, що ми завжди приходили з готовими пропозиціями. Ми були вмотивовані і намагалися знайти мотивацію для інших. Порівняно легко ми знайшли розуміння і погодження від профільної комісії, що відповідає за освіту, молодь, спорт, культуру.

Важче було на комісії з питань бюджету. Першого разу наші аргументи не були почуті. Комісія нам відмовила, мотивуючи це тим, що в бюджеті на 2011 рік недостатньо коштів.

Ми провели публічні слухання, на які запросили і провідних депутатів місцевої ради, начальника фінансового управління і ЗМІ. Ми намагалися довести потрібність таких змін, які дозволять реалізовувати проекти для жителів громади.

Після проведення публічних дебатів ми ще раз зустрілися на планово-бюджетній комісії. Нам запропонували компроміс. Ми просили на конкурс проектів 300 тис. грн. А нам запропонували лише 150 тисяч. Ми погодилися, зваживши те, що потрібен прецедент, а кількість фінансів можемо збільшити на майбутній рік.

студентам та молодіжним лідерам, що рішення приймається міською радою, простою більшістю голосів.

І процес погодження буде довгим.

Протягом всього періоду кампанії я консультував молодих людей і намагався використати свої зв'язки для просування їх справи вперед.

? Якими були результати?

Хоча наші вимоги не були виконані в повному обсязі, ми вважаємо це порозуміння перемогою всієї громади.

Є важливий прецедент. Тепер ми зможемо довести важливість заходів, що проводяться молоддю для молоді.

Ми всі щось отримали.

Мер отримав толерантно налаштованих до себе молодіжних лідерів.

Молодь отримала фінансування.

Учасники процесу отримали заряд позитиву від креативної молоді.

А депутатський корпус і вся громада отримали урок того, як можна домовлятися і йти на компроміс заради справи.

? Яку пораду Ви б могли надати для розвитку між секторної співпраці?

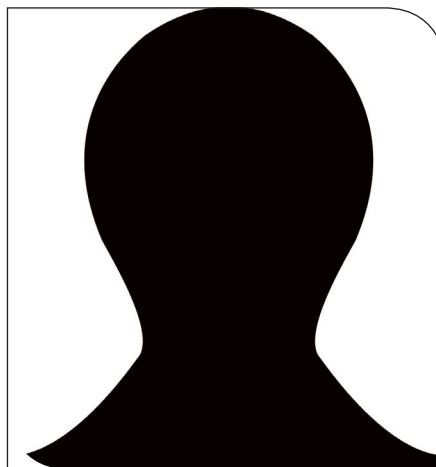
Весь шлях від задуму до результату тривав майже півроку. Занадто довго ходять папери. Багато часу займають переговори. Дуже часто від громадських організацій намагаються відмахнутися. Єдиний вихід – це наполегливість і професійність. Якщо ви знаєте тему не гірше від депутата, чи начальника управління – вас не заплутають у трьох соснах.

Треба шукати баланс між власною принциповістю і вмінням йти на компроміс, вміти почути інших.

Спільне бачення вирішення проблеми допомагає працювати разом

● — Благодійна асоціація
«Світло надії»

Надія Тимошенко

● — Полтавська міська
рада

Діонісій Каплін

Deputy Mayor

? Чим займається Ваша організація/департамент?

- Медико-соціальний та психологічний супровід антиретровірусної терапії (АРТ).
- Розвиток груп самопомогі для людей, які живуть з ВІЛ/СНІД (ЛЖВС).
- Реабілітація наркозалежних, в тому числі ВІЛ-інфікованих.
- Захист прав людей, які вживають ін'єкційні наркотики, та людей, які живуть з ВІЛ/СНІД.
- Проведення профілактичних заходів у Полтавській області серед учнівської молоді.

Заступник голови Полтавської міської ради з питань розвитку гуманітарної та соціальної сфери.

- Підготовка педагогів та волонтерів для роботи у сфері первинної профілактики.
- Робота дитячого центру денного перебування ВІЛ-позитивних дітей.
- психологічна та соціальна підтримка ув'язнених, їх соціальна адаптація.
- Медико-соціальний супровід програми замісної підтримуючої терапії (ЗПТ).
- Робота громадського центру для споживачів ін'єкційних наркотиків (СН).
- Розвиток ВІЛ-сервісу в малих містах та селах Полтавської області.

? What was the issue?

проблема ВІЛ/СНІДу, лікування цих хворих, догляд за ними та їх підтримка.

? Як вибудовувалась співпраця?

Проведені робочі зустрічі з міським головою, заступником з питань розвитку гуманітарної сфери, заступником з питань розвитку соціальної сфери та підвідомчими управліннями, депутатами місцевих рад та представниками

Під час зустрічей з представниками БА «Світло надії» було обговорено проблеми, які мають ВІЛ-позитивні хворі, що проживають в Полтаві, та необхідність включення вирішення цих проблем до міської програми «Турбота». Представники ГО довели

громадських організацій, які працюють у ВІЛ-сервісі.

мені необхідність цього кроку, тому я відстоював цю позицію при зустрічі з міським головою та депутатами.

? Якими були результати?

Соціальні працівники, що здійснюють догляд хворих на СНІД на дому, отримали право безкоштовного проїзду у всіх видах громадського транспорту (рішенням сесії міської ради).

ВІЛ-позитивні діти м. Полтави отримують одноразову матеріальну допомогу на оздоровлення, також вони внесені до всіх міських дитячих програм як пільгова категорія (рішенням сесії міської ради в рамках програми соціального захисту населення

«Турбота»).

Прийнято рішення про закупівлю дитячих адаптованих молочних сумішей для вигодовування немовлят першого року життя, народжених від ВІЛ-позитивних матерів (рішенням сесії міської ради). Раніше подібна закупівля здійснювалась виключно з обласного бюджету.

Вважаю, що ГО зможе ефективно використати ті кошти, що передбачені програмою «Турбота», і ВІЛ-інфіковані громадяни отримають необхідну підтримку.

? Яку пораду Ви б могли надати для розвитку міжсекторної співпраці?

Я вважаю, що для того, щоб влада прийняла необхідне рішення,

Бажаю громадським організаціям бути професійними та конструктивними. Тоді з ними можна

треба відчувати себе партнерами у вирішенні спільної проблеми, адже ГО вирішують не власні проблеми, а проблеми громадян, які обирають владу.

вести діалог та чути одне одного. Я вважаю, що ГО - це союзники влади у вирішенні найбільш актуальних проблем міста.

Дослідження практик
/ Україна

● — ГО «Наш дім – Сватівщина»

Наталія Кузовеніна
Голова Координаційної ради

● — Сватівської районної державної адміністрації

Русанова Людмила Павлівна
Перший заступник голови

? Чим займається Ваша організація / управління?

Задоволення та захист законних прав та інтересів своїх членів, сприяння розвитку громадянського суспільства на Сватівщині.

Забезпечення на території Сватівського району

- виконання Конституції, законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, інших органів виконавчої влади вищого рівня;
- законності і правопорядку, додержанні прав і свобод громадян;
- виконання державних, регіональних та місцевих програм соціально-економічного та культурного розвитку, програм охорони довкілля;
- підготовки та виконання місцевого бюджету;

- взаємодії з органами місцевого самоврядування;
- реалізації інших наданих державою, а також делегованих районною радою повноважень.

В чому полягала проблема?

Погіршення економічної ситуації в Україні на початку 2011 року завдало особливої шкоди вразливим категоріям населення. Підвищення цін на товари першої необхідності поставило під загрозу повноцінну реалізацію прав людини на харчування та здоров'я, і особливо це відчутно в українських селах, де рівень прибутків населення є невисоким. Громадські організації неодноразово фіксували випадки, коли представники бізнесу, користуючись загальними тенденціями до зростання цін, безпідставно завищували ціни на ці товари для збільшення своїх прибутків.

Сватівська районна державна адміністрація та Сватівська районна рада занепокоєна зниженням рівня життя населення та дотримання законодавства, щодо надання пільг певним категоріям населення. В умовах інфляції та зниження покупної спроможності громадян завданням влади є запровадження чесних правил на ринку, коли ціноутворення відповідає реальним потребам бізнесу та можливостям громадян. Особливо це стосується товарів першої необхідності.

Як здійснювалось партнерство?

Громадська рада при Сватівській районній державній адміністрації виступила з пропозицією провести моніторинг цін в аптечних мережах та аптеках приватної та комунальної форм власності в районному центрі Сватове та додержання норм законодавства

Ми отримали пропозицію від громадської ради щодо проведення моніторингу цін в аптеках Сватівського району. Ми побачили в цій ініціативі ефективний спосіб отримання достовірної інформації щодо стану ринку медикаментів, яка може потім бути використана

у сфері доступу громадян до інформації про пільги на лікарські засоби соціально незахищеним верствам населення в приміщення аптек та їх філій.

для формування стратегії влади щодо регулювання процесів на цьому ринку. Схема моніторингу, запропонована громадськими організаціями, виглядала ефективною. Ми побачили у представників ОГС добре розуміння проблем і потреб громадян і вбачали за успіх долучити їх до вирішення питання.

Якими є результати?

21 червня 2011 року відбулося чергове засідання громадської ради, на яку були запрошені керівники аптекних закладів. На засіданні був оприлюднений моніторинговий звіт та заслухані пояснення керівників аптекних закладів з приводу порушень законодавства та причин підвищення цін на ліки. В результаті ми змогли виправити ситуацію з цінами і налагодити взаємодію між бізнесом, громадою та владою таким чином, щоб права та інтереси громадян були дотримані максимальним чином.

Завдяки допомозі громадських організацій ми отримали повну картину цін на медикаменти першої необхідності в районі, що допомогло нам виявити основні проблеми ринку і місця, де можливе втручання органів влади. Також громадські організації виступили з цікавими пропозиціями щодо вирішення проблеми, які допомогли нам більш комплексно підійти до розробки стратегії дій. Влітку 2011 року Сватівська районна державна адміністрація провела ряд заходів та переговорів з власниками аптек для вироблення спільної позиції щодо ціноутворення на ринку медикаментів у регіоні. Проблему було вирішено консенсусним шляхом.

? Які поради Ви могли б дати для розвитку між секторної співпраці?

Пам'ятайте: ваші потреби можуть відповідати інтересам влади. Іноді вона потребує вашої підтримки – зробіть крок назустріч, запропонуйте цю підтримку. Користь від цього отримають усі.

Громадські організації можуть бути не тільки джерелом цінної інформації та креативних пропозицій, а й надавати допомогу владі в плані моніторингу соціальних та економічних процесів. Не забувайте про це.

Історія успіху коаліції молодіжних організацій: «Ми домоглися відміни корупційного конкурсу»

● — Сумщини, місто Суми

● — Обласної ради
Сумської області**Анна Товстуха****Володимир Шульга**
Депутат обласної ради
Сумської області**Чим займається Ваша організація/департамент?**

Наша організація займається впровадженням шкільного самоврядування у школах міста, формуванням лідерських якостей та ефективних команд у середовищі старшокласників.

Я обраний по Сумському міському округу.

Сам «вийшов» у політику з молодіжної організації, тому своєю місією вбачаю всіляке сприяння ІГС у їх діяльності.

Яку проблему Ви вирішували?

В Сумському обласному бюджеті є рядок з фінансування молодіжних організацій на конкурсній основі. Конкурс був введений при минулій владі і 5 років проводився без нарікань. Він був прозорим і відкритим.

Вважаю основою успіху самоврядування в Україні є здійснення принципу делегування повноважень від місцевих урядів громадським організаціям.

Однак, цього року нові керманичі області змінили принцип формування конкурсної комісії. До неї було введено більшість державних службовців, тобто людей, залежних від керівництва. В результаті конкурс відбувся за зачиненими дверима, процедуру було не дотримано, а «переможцями» у більшості своїй стали організації, близькі до влади. Всі були здивованими і обуреними, адже було відмовлено організаціям з традиціями і проектами, що довели свою успішність і ефективність.

Була створена коаліція громадських організацій, яка вирішила не визнавати результатів конкурсу. До складу коаліції увійшла й одна організація (Студентське братство Сумщини), яка виграла конкурс, але відмовилась від гранту з причини непрозорості проведення.

Ми вирішили боротися за відміну конкурсу, апелюючи до громадськості.

Важливою складовою цього процесу є впровадження муніципальних грантів.

Але для цього необхідно дотримуватись прозорості і відкритості конкурсних процедур.

Те, як було проведено конкурс, обурило молодіжні та дитячі організації регіону. Адже рішення приймалося комісією, яка була залежна від керівництва. Фактично доля проектів вирішувалася однією людиною – керівником управління, що відповідає за проведення конкурсу.

Як вибудовувалась співпраця?

Ми апелювали до громадськості, представників опозиційних партій. Ми провели прес-конференцію. У регіоні всього кілька ЗМІ невідконтрольних владі, але саме

Коли було з'ясовано деталі, я одразу і однозначно став на сторону коаліції, яка вимагала відміни результатів конкурсу та оголошення нового.

тому вони є найавторитетнішими. Публікації з'явилися й на всеукраїнських Інтернет ресурсах, зокрема на УП та ГУРТ. Проте нам була потрібна офіційна трибуна. Тут нам допоміг Володимир Шульга.

Ми провели кілька консультацій, вибудували спільну позицію, сформулювали вимоги.

Було розіслано релізи до основних ЗМІ. Крім того, з моєї ініціативи було терміново скликано засідання профільної комісії обласної ради, де було розглянуто цей прецедент.

Я звернувся, користуючись своїм правом, до місцевого прокурора з вимогою негайно розглянути питання законності проведеної процедури.

Також, провівши консультації з лідерами молодіжних об'єднань, з якими ми остаточно сформулювали наші вимоги, пішов на прийом до губернатора.

Розмова була непростю. Ми говорили про те, що влада може остаточно втратити імідж.

Крім того, ми пригрозили написати про те, що відбувається, одночасно вищому керівництву країни і послам європейських країн.

Губернатор дав зрозуміти, що міжнародний скандал не входить до його планів.

Якими були результати?

Наші вимоги почули. Конкурс було відмінено. Це була блискавична кампанія. Власне від нашого рішення боротися до перемоги пройшло рівно 10 днів. Новий

Після припису прокурора та зустрічі з губернатором було прийнято розпорядження про відміну конкурсу проектів та проведення нового.

конкурс теж був не ідеальним.
Проте з нами стали рахуватися.

Яку пораду Ви б могли надати для розвитку між секторної співпраці?

Ми зрозуміли, що влада не є чимось єдиним і цілим. Влада – це і представницька гілка, і виконавча, і судова. Навіть у виконавчій гілці влади є свої течії і протиріччя на рівні розпорядників коштів. Начальники конкурують за увагу як губернатора, так і зважають на думку громади. Вони прагнуть виглядати «білими і пухнастими». А це потрібно вміти використовувати.

Треба частіше проводити консультації з різних питань.

Тоді ми можемо знаходити точки дотику. І разом вирішувати спільні проблеми.

Дослідження практик
/ Україна

References:

Asipovich, H. (2010). Country Report: Moldova. *International Journal of Not-for-Profit Law*, 12(4).

Mincheva, L., Vinnikov, O. (2009). *A mapping Study of Civil Society in Ukraine: Final Report*. Kyiv: TACIS.

Thomas, S. (2006). *Civil Society Organizations in Ukraine: The State and Dynamics 2002-2005*. Kyiv: Counterpart Creative Center.